

Štórski

ŽELEZAR

15. april 1964
Št. 4 Leto IV

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE ŠTÓRE

IZVRŠITEV LETNEGA PROIZVODNEGA
PLANA ZA MAREC 1964

1. Aglomeracija	2,6%
2. Elektroplavž	2,0%
3. Jeklarna	23,0%
4. Valjarna	25,8%
5. Siva livarna	25,9%
6. Livarna valjev	27,1%
7. Obdelovalnica valjev	22,8%
8. Samotna	25,6%

SKUPAJ PODJETJE (brez gredic) 14,3%

ŠTÓRSKI ŽELEZAR, glasilo delovnega kolektiva železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik: Stane Ocvirk — Uredniški odbor: inž. Dušan Burnik, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Borivoj Wudler, inž. Niko Zakonjšek in Ivan Zmahar — Tiska ČP »Celjski tisk« Celje

1. maj

MEDNARODNI PRAZNIK DELA

Včasih, ko delavci še niso imeli skoraj nobenih pravic in nobene zaščite, so se delavske stranke težko uveljavljale in bile so trd toda neizprosni boj za delavske pravice. Ena najtežjih nalog je bila, povezati delavske stranke v raznih državah in s tem delavstvo vsega sveta v enoten tabor. V teh težkih razmerah je mednarodni socialistični kongres leta 1898 v Parizu sprejel sklep, da se 1. maj praznuje kot mednarodni delavski praznik. Delavstvo se je tega sklepa zelo razveselilo, čisto drugače pa je reagirala mednarodna buržoazija. Ni izbirala sredstev, s katerimi je onemogočala, kolikor je le mogla, praznovanje 1. maja. Prav zaradi takega nasprotovanja buržoazije pa se je delavstvo še bolj strnilo in vsako leto proslavilo 1. maj, kolikor mogoče svečano. Takrat so morali delavci garati od 12 do 16 ur na dan, niso imeli starostnega varovanja, bili so brez socialne zaščite in marsikje celo brez volilne pravice. Za uveljavljanje tega mednarodnega praznika, ko so pod rdečimi prapori nastopali po vseh večjih mestih in sčasoma tudi po manjših industrijskih centrih, s parolami, ki so pozivale k enotnosti delavskega razreda in k uvedbi zaščitnih mer za delavstvo, za priznanje tega praznika in priznanje delavskih pravic, so padale številne žrtve. Vendar še tako ostri ukrepi porajajočega in razvijajočega se kapitalizma niso mogli zavreti naglega razvoja delavskih gibanj, ki so se pod vplivom znanstvenega marksističnega socializma vse bolj širila. Pozivu Internacionalne so se kmalu pridružili tudi delavci v jugoslovanskih deželah, ki so pod vodstvom svoje Partije Prehodili trnjevo, a slavno pot v času reakcionarnega režima avstro-ogrske monarhije in stare Jugoslavije in nato prestali največje in najtežje preizkušnje nacifašistične okupacije. Ojekleneli v trdem boju so dočkali osvoboditev naše dežele in delavsko pomlad, ko so povsod po svetu rušijo politični in družbeno-ekonomski temelji starega sveta pa se poraja nov, naprednejši, SOCIALISTIČNI DRUŽBENI RED.

Mi vsi smo priče tega zgodovinskega procesa, vsi čutimo tisti čudoviti zagon, tisto nezadržno ustvarjalno silo, ki povzroča preporod, preosnovo, odmiranje starega in rojstvo novega, napredne-

ga. Pri vsem tem pa ne smemo biti samo opazovalci, vključiti se moramo v ta proces obnavljanja, postati moramo sooblikovalci novega družbenega reda, poštvalni sodelavci, soustvarjalci in soupravljalci v tem dogajanju.

Zavestno moramo sodelovati v rasti naše socialistične domovine, z radostjo slediti napredku v našem gospodarstvu, v kulturi in prosveti, v socialnem varstvu, v zdravstvu, v telesni vzgoji, povsod se veseliti, če smo prispevali tudi svoj delež v tem nenehnem razvoju in ustvarjanju. Načelo, da neposredni proizvajalci samostojno in svobodno, prevdarno razdeljujejo dohodke, je ne samo visok dosežek v razvoju družbenih socialističnih odnosov, temveč tudi poglavitna gibalna sila ustvarjalnosti in nadaljnega družbenega razvoja. Toda to postavlja delovne kolektive na drugi strani pred neposredno in plodno odgovornost za danes in jutri, za večjo storilnost pri delu, za danje in prihodnje pogoje dela, za pravilne odnose in skrbno gospodarjenje, to pomeni za izpolnitev vsega tistega, kar je našim delovnim ljudem potrebno.

Ko praznujemo naš veliki praznik, se moramo zavedati, da naših naporov še zdaleč ni konec. Zamislimo si samo načrt obnove našega podjetja, naših obratov, načrt rasti našega podjetja, dviga produktivnosti, pri tem pa potreb po strokovnem dvigu članov kolektiva, da bodo dorasli novim proizvodnim in drugim nalogam. Toda, naj nas čakajo še taki napori, sredi začrtane poti ne smemo obstati, vztrajati moramo na naši poti in ostati zvesti svojim ciljem.

Zavedajmo se, da so v Jugoslavijo uprte oči vsega sveta, da uživa Jugoslavija največji ugled tako kot graditelj novih socialističnih odnosov doma kot tudi dosleden borec za pravičen mir in enakopravnost, za miroljubno sodelovanje med vsemi narodi sveta. To so rezultati naše revolucije, naše vztrajne borbe za boljše življenje. Ti rezultati se zrcalijo tudi v naši novi ustavi, iz nje pa bodo prenesli duha naše revolucije v poglavja našega statuta, v naše ostale interne predpise, ki nam bodo uredili naše odnose kot to ustreza sodobnim delovnim in življenjskim pogojem. Tako bomo vsako leto bolj zadovoljni praznovali mednarodni delavski praznik 1. MAJ.

VSEM ČLANOM KOLEKTIVA IN BRALCEM NAŠEGA GLASILA
ZELIJO ZA DELAVSKI PRAZNIK

1. maj

MNOGO DELOVNIH USPEHOV

Delavski svet in upravni odbor podjetja
Izvršni odbor sindikalne podružnice
Tovarniški komite ZKS
Tovarniški komite Zveze mladine
Uprava podjetja in
Uredniški odbor

IZ EKONOMSKIH ENOT

Obratni delavski sveti v ekonomskih enotah v mesecu marcu res niso imeli toliko zasedanj kot je to običajno, to pa ne pomeni, da je njihova dejavnost popustila. Da ni bilo toliko zasedanj, je iskati vzroke v tem, da so se v mesecu marcu vršile letne konference sindikalnih podružnic v ekonomskih enotah, kjer se je mimo drugega razpravljalo o delu obratnih delavskih svetov in so se na konferencah sprejemali skupni sklepi za še boljše delo ODS in za še boljše poslovanje

ELEKTROPLAVŽ

ODS elektroplavža se je sestal na svoje zasedanje 27. februarja in obravnaval zaključni račun za leto 1963 in izrazil zadovoljstvo nad doseženimi uspehi, saj je ta obrat bil najbolj prizadet z redukcijo električne energije. Še bolj pa je obrat prizadet v letošnjem letu in bo težko nadoknaditi zamujeno, planirano proizvodnjo.

ODS je obravnaval na tem zasedanju vprašanje ekskurzije obrata, katera je v letu 1963 zaradi interesov proizvodnje mo-

letom 1962. Istočasno pa je ODS postavil zahtevo po večji kontroli zaščitnih sredstev, ki prihajajo v skladišče in so pogosto dvomljive kvalitete. Člani ODS so postavili zahtevo, da naj se nekatere zaščitna sredstva reklamira oziroma vrne proizvajalcu oziroma trgovcu, ki je nekatere zaščitna sredstva dobavil.

JEKLARNA

ODS obrata jeklarna se je sestal 20. marca na svoji 17. redni seji in obravnaval proizvodne rezultate za mesec februar. Proizvodni plan za mesec februar res ni dosežen, to pa vsled remonta SM peči. Kljub težavam, ki jih je imel obrat zaradi zime, pomanjkanja plavžnega in generatorskega plina in končno tudi mazuta, je uspeh zadovoljiv tako v fizičnem obsegu, kakor tudi kvalitetni proizvodnji. Težki pogoji dela v jeklarni močno izčrpajo delavce in zaradi tega ima obrat silne težave z delovno silo, katera tudi močno fluktuira, zato ODS opozarja na to, da je potrebno poskrbeti za novo delovno silo, ki naj bi se pravočasno vpeljala v proizvodnjo. V analizi stroškov remonta SM peči in ostalih naprav se je ODS seznanil s poedinimi postavkami, ki so vplivale na celotne stroške remonta.

Na koncu je ODS sprejel nekaj sklepov za boljše delo in štednjo v obratu. Posebno je opozoril na kontrolo, nameščanje in čuvanje jeklenih vrvi, ki imajo veliko ceno. Opozoril je, da naj se slabe nekatere vrvi vrne v skladišče, katero naj uveljavi reklamacijo.

ENERGETSKI OBRAT

V energetskega obrata je bila 30. marca skupna seja ODS, sindikalne podružnice obrata in organizacije ZK. Na tej seji so obravnavali osnutek statuta in pa predlagani osnutek analitične ocene za energetske obrat. Na skupni seji so pregledali tudi pritožbe delavcev na novo analitično ocenitev, nekatere so rešili sami, nekatere pa bodo odstopili Centralni komisiji pri DS podjetja v rešitev.

KAJ JE TO »SMELT«

Večkrat smo zadnje čase slišali o novi organizaciji, ki nosi ime »Smelt«. Kakšna je ta organizacija in kdo so njeni člani je namen pojasniti v tem sestavku. »Smelt« je poslovno združenje skupnosti metalurške, strojne, kemijske in električne tehnologije. Združenje ima svoj upravni odbor. Do sedaj so v to združenje vključena naslednja podjetja:

- Titovi zavodi Litostroj, Ljubljana;
- Metalna Maribor;
- Železarna Ravne;
- Rade Končar, Zagreb;
- Železarna Štore;
- Energoinvest, Sarajevo.

V teku za vključitev v združenje pa se še vodijo razgovori o Železarni Jesenice in Vatrostalni iz Zenice.

Namen združenja:

Po pogodbi in statutu je namen novega poslovnega združenja »Smelt« — skupnosti metalurške, kemijske in električne tehnologije — tale:

— med delovnimi organizacijami, ki so se vključile vanj, vzpostaviti organizacijske oblike za razvoj in krepitev poslovnega sodelovanja zaradi reševanja vprašanj, ki so v zvezi z izgradnjo metalurških, kemijskih in vseh z njimi raziskovalno in tehnološko povezanih objektov — doma in v tujini, kar naj omogoči hitrejši in uspešnejši vključevanje v mednarodno delitev dela.

— Za uresničevanje tega namena si bo »Smelt« prizadeval, da z zagotovitvijo materialnih in tehničnih pogojev in s formiranjem ustrezne operativne organizacije omogoči svojim članom kar najbolj uspešno plasiranje proizvodov in uslug za izgradnjo metalurških, kemijskih in z njimi raziskovalno in tehnološko povezanih objektov.

— Združenje skrbi za razvoj proizvodnje, proizvodnosti dela, solidarnosti in sodelovanja vključenih organizacij zaradi smotne delitve dela in poslovanja v zadevah skupnega pomena, zlasti pa še za to, da se delo združenih delovnih organizacij specializira in tako doseže najuspešnejša izpolnitev nalog združenja in uresničitev njegovega namena, pri čemer pa se mora držati sleherne dejavnosti, ki bi preprečevala ali omejevala svobodno menjavo dobrin in storitev zaradi pridobivanja materialnih in drugih prednosti, ki ne bi temeljile na delu združenja in njegovih

članov, ali bi bila kakorkoli škodljiva socialističnim ekonomskim odnosom.

— Za vključitev v »Smelt« je merodajen program posamezne glavne ali stranske dejavnosti, ki ustreza namenom poslovnega združenja, določenim s pogodbo.

Za uresničitev svojega namena in zaradi smotne organizacije poslovanja svojih članov ima »Smelt« tele glavne naloge:

— vsklajevanje letnih in perspektivnih planov oz. programov združenja delovnih organizacij na področju metalurških, kemijskih in z njimi raziskovalno in tehnološko povezanih objektov;

— sklepanje pogodb z investitorji s prevzemanjem kompleksnih ali parcialnih investicijskih del, z izvajanjem del in uslug s področja metalurgije, kemije in s tema povezanih vej industrije po dogovoru s člani;

— sklepanje pogodb s člani združenja glede posameznih dobav ali storitev;

— sklepanje pogodb z drugimi poslovnimi partnerji doma in v tujini glede dobave opreme ali storitev, ki jih člani združenja ne morejo opraviti, glede pridobitve ali odstopa licenc, glede tehnične pomoči in koprodukcije;

— združevanje sredstev za namene po pogodbi oz. statutu;

— preučevanje in obdelava trgov;

— določanje skupnih osnov za reklamno in propagandno dejavnost in organiziranje skupnih nastopov na razstavah in velesejmih;

— skrb za koordiniran tehnični razvoj v mejah dejavnosti po pogodbi združenja oz. statuta;

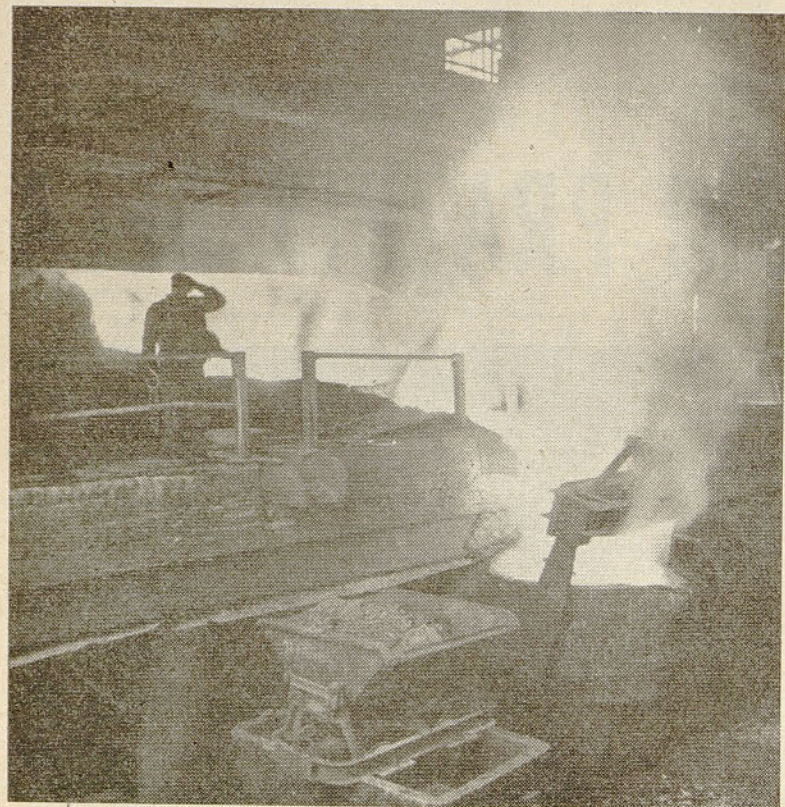
— izpolnjevanje proizvodnje kooperacije in koordinacije dobave delov v skupno proizvodnjo prevzetih proizvodov in organiziranje skupne servisne službe za proizvode združenja;

— organiziranje skupnega in koordiniranega nastopanja;

— vzpostavljane skupne delegatske mreže v tujini;

— vzpostavitev skupne tehnično-komercialne organizacije na konkretnih tujih trgih.

Združenje opravlja še posle s področja prometa blaga in storitev ali intelektualnih storitev za notranji trg, odnosno glede na uvoz in izvoz v prometu s tujino, ki jih je po zakonu mogoče imeti za odvisne ali stranske dejavnosti glede na glavni predmet poslovanja.

ekonomskih enot. V prihodnji številki »Storskega Železarja« pa bo o delu ODS zopet mnogo več napisanega, saj bodo že znani rezultati poslovanja ekonomskih enot za I. tromesečje letošnjega leta. ODS pa bodo lahko na osnovi teh rezultatov sprejeli določene zaključke.

rala odpasti in se preložiti na 29. februar 1964. Odložili so se, da si ogledajo Dolenjsko livarno, spomenik XIV. diviziji na Suhorju in Kartuzijo Pleterje. V obravnavi HTV vprašanj v obratu je ODS postavil zahtevo po točni analizi izdatkov za zaščitna sredstva za leto 1963 s primerjavo z

Predlog statuta in obveščanje kolektiva

Področje obveščanja sodi med tiste vidike našega celotnega razvoja, ki se tako po svojih razvojnih težnjah kot tudi po družbeno ostvarjenih oblikah svoje prakse uvrščajo med najnaprednejše na svetu. Zato ni naključje, da je upoštevajoč ustavne določbe, tudi predlog našega statuta obveščanje izrazito poudaril.

S tem, ko ustava podčrtuje javnost dela državnih organov, organov samoupravljanja in ostalih subjektov javnih funkcij in na drugi strani obveznost druž-

bene skupnosti, da informira državljane, si tega ne razlagamo kot deklaratorne pravice, temveč moramo v tem videti obliko realizacije samoupravljanja, torej bistveno potrebo našega življenja in pogoj za naš razvoj. Predlog statuta Železarne Štore pravi: da bi člani kolektiva mogli uspešno sodelovati v upravljanju in proizvodnji, je neobhodno, da so seznanjeni z vsemi dogajanjmi v podjetju. Ko v naslednjem odstavku člena 152 statut konkretizira prvi odstavek, da razumeti, da brez določene stopnje politične, družbene ali kake druge informiranosti ni niti popolnega razuma proizvodnje niti družbenega samoupravljanja niti katerikoli družbene dejavnosti.

Organizirano, jasno, razumljivo in pravočasno obveščanje vseh članov kolektiva so po predlogu statuta dolžni organizirati organi upravljanja in strokovni organi in sicer na krajevno običajen način, to je:

- poročanjem na zborih kolektiva;
- z objavami v tovarniškem tisku;
- z objavami na oglasnih deskah;
- z raznimi okrožnicami;
- z izdajanjem posebnih informativnih publikacij.

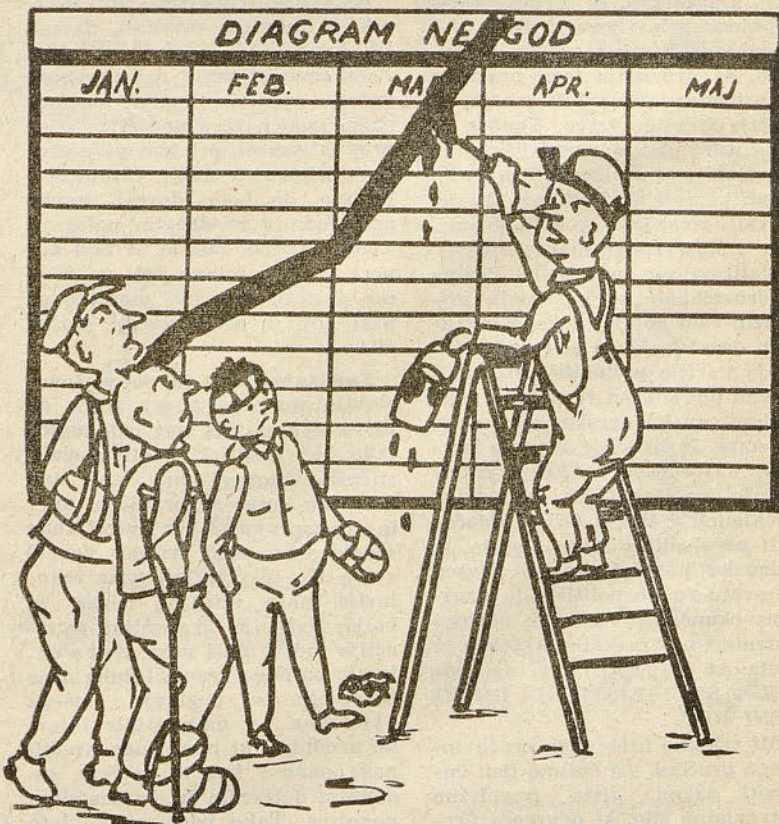
Poleg ustaljenih oblik obveščanja, kot poročanje na zborih kolektiva, objave na oglasnih des-

kah, okrožnice in informativne publikacije (n. pr. kadrovske poročila) pa postavlja predlog statuta tudi tovarniški tisk kot permanentno obliko obveščanja.

Statut sicer nikjer točno ne pove, kaj si je razlagati kot tovarniški tisk, toda nedvomno ima v mislih glasilo »Storski Železar«. Če torej pogledamo naše glasilo skozi določbe predloga statuta, ne moremo mimo dejstva, da so v predlogu postavljene možnosti izredno dinamičnega razvoja na tem področju. To ugotovitev potrjuje tudi naslednji, to je 155. člen, ki pravi, da lahko člani kolektiva preko tovarniškega tiska izražajo svoja mnenja in predloge. Statut je torej upošteval, da je sestavni del človekove družbene biti, nezadržna potreba po sporočanju o svoji dejavnosti. To je namreč pogoj za človekov nadaljnji razvoj.

Zahteva po čim hitrejši in čim izčrpnosti obveščeniosti o posameznih problemih je postala po določbah predloga našega statuta ne samo oblika, temveč pogoj družbenega samoupravljanja. Če bomo poskrbeli, da bodo načela, zapisana v statutu, tudi dejansko uresničena, bomo dosegli, da bo naš proizvajalec in upravljaec tudi subjekt informacije in bo kot tak lahko aktivno izpolnjeval samoupravne pravice in dolžnosti.

L. Vrečko

Saj ne bi uporabil lestve, če bi bili vsi bolj pazljivi. (Nadaljnje pojasnilo na zadnji strani)

IZ KADROVSKEGA POROČILA

(Nadaljevanje)
Iz poročila oddelka za socialno in zdravstveno varnost, kateri opravlja vsa dela v zvezi s socialnim zavarovanjem delavcev, vodi evidenco o odsotnosti z

dela vsled bolezenskih dopustov, evidenca stroškov pri izplačevanju nadomestila osebnih dohodkov. Iz svoje evidence je oddelček sestavil letno poročilo, katerega v izveščku podajamo na tem mestu.

Statistični pregled izgubljenih delovnih dni zaradi bolezenskih dopustov (nesreč, bolezni, porodniški dopusti) v letu 1963 in v primerjavi z letom 1962.

Mesec	1963	1962	% na 1962	% izgub. dni v 1963
I.	3.904	3.187	81,65	6,06
II.	3.306	2.894	87,55	6,19
III.	4.169	2.982	71,52	5,88
IV.	5.155	2.934	58,04	5,81
V.	3.445	2.965	86,11	5,87
VI.	3.249	2.678	82,42	5,52
VII.	3.001	2.754	91,46	5,17
VIII.	3.266	2.504	76,66	4,68
IX.	3.260	2.487	76,15	5,00
X.	3.195	2.700	84,50	5,05
XI.	2.878	2.872	99,79	5,54
XII.	2.817	2.612	92,72	5,01
Skupaj	41.643	33.560	80,59	5,48

Pomembna je razlika v odnosu na 1962, leto predvsem v mesecu marcu in aprilu. Predstavljamo, da je preventivni ukrep s cepljenjem proti gripi ugodno vplival na nižjo odsotnost v lanskem letu.

Mesec	1963	1962	Indeks 1963 = 100
Januar	3.022.041	3.629.039	83,2 %
Februar	2.875.897	2.872.100	98,6 %
Marec	3.011.130	3.701.675	81,5 %
April	2.855.754	3.010.731	56,9 %
Maj	3.080.961	3.150.798	97,7 %
Junij	2.925.869	3.056.218	95,7 %
Julij	3.010.606	2.973.998	101,2 %
Avgust	2.835.779	3.310.941	85,6 %
September	2.818.218	2.961.952	95,1 %
Oktober	2.873.649	2.930.342	98,0 %
November	3.165.778	2.685.850	117,8 %
December	2.870.877	2.429.855	118,1 %
Razlika +		1.671.764	
Skupaj	35.298.559	40.385.216	87,96 %

Torej so izplačila nadomestila OD v letu 1963 za 12,04 % nižja, kakor v letu 1962, čeprav je povprečno število zaposlenih v istem razdobju višje za 1,38 %.

Če primerjamo v kakšnem razmerju so izplačila nadomestila osebnega dohodka za boleznine do 30 dni, kar plača podjetje iz sredstev, ki jih prizna Komunalni zavod za socialno zavarovanje Celje, in del nadomestila za boleznine, ki trajajo več kakor 30 dni, kar gre v breme Zavoda, lahko ugotovimo, da je šlo v breme fonda podjetja 18.710.926 din ali 53 %, v breme Zavoda pa 16.588.553 din ali 47 % (torej razmerje 53 : 47). Tako je odsotnost zaradi bolezni do 30 dni bila za 6 % večja kot ona nad 30 dni.

Ce to razmerje primerjamo z letom 1962 ugotovljamo, da bi bilo manj ugodnejše za podjetje v iznosu 65 : 35 v škodo podjetja. Če prvi podatki za prve mesece letošnjega leta nam kažejo, da se razmerje močno slabša v škodo podjetja, ker odsotnost do 30 dni raste.

Poleg izplačil nadomestila osebnega dohodka je podjetje uporabilo še naslednje zneske sredstev za preventivno in drugo zdravstveno dejavnost.

Cepljenje proti gripi	648.000 din
Zdravljenje v bolnišnici	947.929 din
Nega bolnikov na domu	85.200 din
Fluorografiranje	290.720 din
Skupaj	1.971.849 din

V preteklem letu je bilo številno v izgubljenih delovnih dnevih in tudi v izplačilu nadomestila osebnega dohodka več primerov nesreč pri domačih opravilih, kakor pa v podjetju. Zaradi nesreč v podjetju je bilo izgubljenih 4.223 delovnih dni. Zaradi nesreč doma pa izgubljenih 5.148 delovnih dni in izplačano nadomestilo OD 5.787.578 din. Torej v izgubljenih dnevih razmerje 47,6 : 52,4, pri izplačilu pa 45,7 : 54,3 obkraj v prilogi nesrečam izven podjetja ali pri raznih domačih opravilih.

Ob zaključku poslovnega leta smo imeli v podjetju, z odločbo invalidske komisije ugotovljenih 95 invalidov in sicer: invalidov II. kategorije (to so delavci, ki so le deloma zmožni za svoje ali drugo ustrezno delo, ki pa se niti s poklicno rehabilitacijo ne morejo toliko usposobiti, da bi mogli poln delovni čas opravljati ustrezno delo) smo imeli 12, invalidov III. kategorije (to so delavci, ki so popolnoma nezmožni ali le deloma zmožni za svoje delo, pač pa so zmožni poln delovni čas opravljati drugo ustrezno delo ali pa jih je možno s poklicno rehabilitacijo usposobiti, da bodo poln delovni čas opravljali drugo ustrezno delo) smo imeli 56, 27 oseb je pa invalidov s telesno okvaro. V preteklem letu je bilo 15 oseb upokojenih kot invalid I. kategorije.

Delavcev, ki so zdravstveno manj zmožni za svoje delo je precej več, vendar nimajo še ugotovljene manjzmožnosti po zdravniški komisiji in jih ne moremo šteti med invalide. Po podatkih, ki jih imajo obratovodstva je 124 takih oseb, kateri bodo morali iti pred omejeno komisijo, da ugotovi njih delozmožnost.

Da bi se v perspektivi znižal pojav zdravstvene manjzmožnosti za delo ljudi v podjetju, je potrebno zboljšati delovne pogoje zaposlenim, kar bomo predvsem lahko realizirali z rekonstrukcijo podjetja upoštevajoč pri tem v polni meri, da bo tudi v rekonstruiranih obratih delovni človek dragocen faktor v proizvodnem procesu in, da je njemu namenjena boljša perspektiva v nadaljnjem delu in življenju.

Tako je v IC zaposlen referent za redno in izredno izobraževanje za poklice (učenci, študenti, itd.), inštruktor — metodik za izdelavo profilov poklicev in organizacije ter izvedbo izobraževanja v podjetju. Torej skupaj referent, inštruktor in ena administratorka.

INTERNO IZOBRAŽEVANJE V OKVIRU IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA
Osnovna naloga Izobraževalnega centra

v letu 1963 je bila v tem, da je skrbela skladno s potrebami, ki jih nakazuje razvojni program Železarne, predvsem za izučevanje in priučevanje delavcev za določena delovna mesta, tistih poklicev ožjega in širkega profila, katere ne izobražujejo strokovne šole. Razširjen program proizvodnje v posameznih obratih in rekonstrukcija istih pa so nakazali potrebo po izučitvi in priučitvi določenega števila delavcev, da bodo kos postavljenim planskim nalogam.

Tako je pričetek rekonstrukcije obstoječih obratov in izgradnja novih objektov na kompleksu Store II, postavil pred izobraževalni center z vidika internega strokovnega izobraževanja zelo zahtevno in odgovorno nalogo.

Gre predvsem za usposabljanje in strokovno izpopolnjevanje obstoječega kadra, ker uvajanje sodobnih tehnoloških postopkov v naših obratih in pa čedalje večja delitev dela zahtevata od našega

proizvajalca višji nivo strokovnega znanja in določene specializacije.

K vsem izobraževalnim akcijam, ki smo jih izvedli in ki se še vršijo, smo pristopili bolj kot v prejšnji dobi k plansko prioritetenemu izobraževanju. Ta prizadevanja so se odražala v tem, da smo se z zainteresiranimi obrati, ki so nakazali potrebo po strokovnem izobraževanju, izpopolnjevanju in priučevanju potrebnega števila kadrov, po predhodni analizi delovnih mest in ugotavljanju teoretičnih in praktičnih znanj, ki so za ta delovna mesta potrebna, tudi lotili izdelave profilov, programov in učnih načrtov za praktično poučevanje. Na ta način smo zagotovili, da je izobraževalna vsebina izhajala iz potreb delovnega mesta, perspektivnega razvoja in da smo ob izbiri ustreznih metod teoretičnega in praktičnega poučevanja, priprav in izvedbe poučevanja, neposrednega izvajanja izobraževanja in preverjanja doseženih rezultatov v procesu izobraževanja zagotovili v okviru danih možnosti doseganja čimboljšega končnega uspeha izobraževalnih akcij.

Vprašanje družbeno-ekonomske in politične vzgoje smo reševali vzporedno s strokovnim izobraževanjem in z usposabljanjem in sicer tako, da absolvira vsak kandidat, ki obiskuje v okviru našega Izobraževalnega centra seminar, tečaj ali šolo za odrasle poleg pa programu določenih teoretičnih in praktičnih (Dalje na 4. strani)

S tuberkulozo ni premirja

(Beseda o svetovnem dnevu zdravja)

Kot vsako leto je tudi letos 7. april Svetovni dan zdravja. Vsako leto je namenjen borbi proti zlom, ki še tarejo človeštvo. Letošnji Svetovni dan zdravja je namenjen borbi proti tuberkulozi. Lansko leto je bil pa posvečen prehrani in borbi proti lakoti. Predlanskim pa očesnim boleznim. Tej veliki akciji se pridružijo članice Svetovne zdravstvene organizacije (WHO). Da bi naše bralce seznanili z akcijo letošnjega Svetovnega dneva zdravja objavljamo članek namenjen temu dnevu in katerega je napisal dr. M. G. Candau, direktor Svetovne zdravstvene organizacije.

Še danes je širom po svetu najmanj 15 milijonov kužnih tuberkuloznih bolnikov in še vedno nam tuberkuloza leto za letom pomori več kot 3 milijone ljudi. Čeprav zaokroženi, pa se ti podatki zanesljivo ujemajo z resničnim stanjem.

Res se je umrljivost za tuberkulozo v skoraj vseh razvitih državah presenetljivo zmanjšala. Če navedemo samo nekaj primerov, se je umrljivost na 100.000 prebivalcev — v desetih letih od 1950 do 1960 — zmanjšala na Nižozemskem od približnih 14 na 2, v ZDA od nekaj manj kot 21 na manj kakor 6, v Franciji iznad 47 pod 20, na Japonskem pa od 122 na 31.

Žal je število novih obolenj še daleč od tega, da bi se zmanjševalo tako hitro kakor število umrlih. Celo v deželah, ki živijo v najugodnejših razmerah, je tuberkuloza še vedno težak problem. V svetovnem merilu lahko rečemo, da imamo vsako leto okrog 2 do 3 milijone novih obolenj.

Statistični podatki o obolenju v manj razvitih deželah sicer niso vedno povsem zanesljivi, vendar nam kažejo anketa proučevanja, da po vsej verjetnosti zbolijo za jetiko po eden na vsakih 100 prebivalcev. Še hušja pa je ugotovitev, da jih je med otroki svojih 70 % okuženih že pred 14. letom starosti.

Tako npr. je samo v Indiji nič manj kot 3 milijone bolnikov s kužno tuberkulozo. V Latinski Ameriki je znanih 600.000 primerov razvite tuberkuloze, poleg teh pa verjetno vsaj še 1.800.000 neugotovljenih.

Odbor izvedencev za tuberkulozo pri Svetovni zdravstveni organizaciji se je na svojem zadnjem sestanku glede na dosedanja napredek v boju proti tuberkulozi odločil za naslednje merilo: Ne moremo reči, da je tuberkuloza prenehala ogrožati ljudsko zdravje, vse dokler se število otrok, okuženih pod 14. letom ne zmanjša vsaj na 1 %. Tega stanja pa še ni dosegla niti ena dežela. In vendar imamo dandanes, prvič v zgodovini človeštva, na razpolago orožje, ki nam omogoča uspešen boj proti tuberkulozi. Zato lahko ob letošnjem svetovnem dnevu zdravja z vso pravico

sprejmemo za osnovo vodilo — načelo »S tuberkulozo ni premirja!«

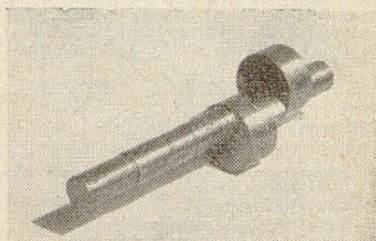
Naj bo kjerkoli, povsod lahko z besežiranjem prebivalstva nasploh zavarujemo pred nevarnostjo okužbe, ki jim grozi od tuberkuloznih bolnikov. Ti bolniki pa, če jih zdravimo s sodobnimi zdravili — z evtizonom, s streptomycinom in PAS — prenehajo biti kužljivi in končno tudi ozdravijo. Takih uspehov se lahko nadejamo celo v deželah, kjer imajo za 1.000 tuberkuloznih bolnikov eno samo posteljo v zdravilišču in kjer morajo bolnike zdraviti kar doma.

Prednost tega orožja proti tuberkulozi je tudi v tem, da je učinkovito in sorazmerno poceni, treba ga je le uporabljati pravilno. Da bi besežiranje doseglo svoj namen, je neogibno potrebno, da zajame čim več mladih ljudi, še preden so izpostavljeni veliki nevarnosti okužbe. Seveda pa ne moremo pričakovati uspehov od samega zdravljenja z zdravili, če bodisi ne izsledimo večine kužljivih bolnikov, še preden začno širiti infekcijo, ali če bolniki ne jemljejo zdravil redno. Zato je velikega pomena, da ima vsaka država organizirano uspešno protituberkulozno službo, prilagojeno krajevnim razmeram in tako, da njena dejavnost zajame vse prebivalstvo. Prav zato je nujno potrebno, da s tega vidika usmerjamo tudi vzgojo zdravstvenega osebja na vseh stopnjah.

Spričo neskladnosti med tem, kar se dela in tistim, kar bi se glede na izsledke in sodobna sredstva lahko naredilo, pa pošiljamo ta poziv vsem deželah in vsej mednarodni javnosti.

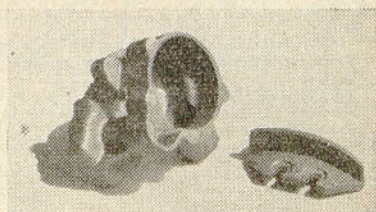
Ta poziv, ki ga podpirajo Svetovna zdravstvena organizacija, Mednarodni fond Združenih narodov za pomoč otrokom in Mednarodna unija proti tuberkulozi, je stvar vseh držav in njihova dolžnost je, da se z vsem prizadevanjem lotijo boja proti tuberkulozi. Vseposvobod morajo nacionalne zdravstvene službe izkoristiti dane možnosti in jih povezati v svetovno akcijo proti tuberkulozi, temu biču človeštva, ki leto za letom terja milijone življenj, hkrati pa fizično slabi in imobilizira nadaljnje desetine milijonov in s tem na moč hromi gospodarski napredek.

SPOZNAJMO NAŠE PROIZVODE

1. Ekcetrična gred za kompresor. Livarsko tehnološko zelo zahteven izdelek, termično obdelan, zahtevajo se visoke mehanske lastnosti, kot trdnost — elastičnost — površinska trdota — odpornost proti obrabi.

Zaradi visokih zahtev po čistosti materiala, kot npr. prisotnosti vključkov je bilo potrebno razviti posebno tehnologijo. Gred je izdelana iz nodularne litine.

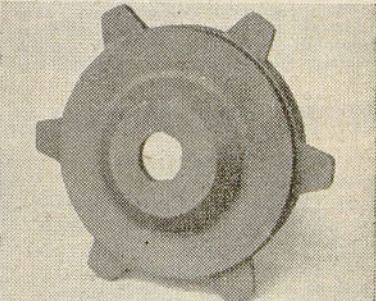

2. Ohišje rudarske dvigalke. Tankostenski ulitek, ker je zahtevana visoka stopnja točnosti izmer, termična obdelava in visoke mehanske lastnosti, predvsem žilavost. Izdelan iz nodularne litine.

Na isti sliki je tudi segment za strojno napravo za šabloniranje betonskih cevi. Izdelan iz bele trde litine, ker je zahtevana visoka odpornost proti obrabi.

3. Kolenasta gred za štiricilindrični bencinski motor, kakršen je vgrajen v avtomobile Zavista 600 (750). Izdelana po posebnem postopku iz legirane nodularne litine in toplotno obdelana. Posebno visoke zahteve na mehanske lastnosti, točnost ulitka in čistost materiala. Ta vrsta ulitkov je v prvi fazi osvojena, vendar pred rekonstrukcijo ni pogojev za velikoserijsko proizvodnjo.

4. Vztrajnik Diesel motorja. Za ulitek se zahteva maksimalna čistost materiala zlasti na tornih ploskvah in razmeroma visoke zahteve v pogledu dimenzij. Ulitek je grobo obdelan pri nas. Ulit v kvaliteti SI-26-siva litina. Po dokončni obdelavi pri naročniku gredo ti izdelki tudi v izvoz.

5. Kardanski zglob za poljedelske stroje. Zahtevana je visoka trdnost in žilavost materiala. Izdelan je iz nodularne litine in toplotno obdelan.

Iz kadrovskega poročila

znanj, tudi minimalni program znanj s področja družbene-ekonomske in politične vzgoje. Ti programi so prirejeni za vsak seminar, tečaj ali šolo posebej, prilagojeni pa so nivoju slušateljev. V za-vesti, da bi lahko strogo strokovna zna-

nja z ozkimi specializacijami vnesla do-ločene nevarnosti za človekov razvoj, smo v programih in učnih načrtih vse-skozi skrbeli za splošno družbeno razgledanost slehernega delavca, ki je bil vključen oziroma deležen izobraževanja.

Zap. št.	Seminar, tečaj ali šola	Štev. sluš.	Štev. ur	Stroški izobraže
Izobraževalne akcije, izvedene v okviru Izobraževalnega centra v letu 1965 so razvidne iz naslednje tabele:				
1.	Uvajalni seminar	174	195	157.899
2.	Tečaj za žerjavovodje	22	216	605.255
3.	Tečaj za kurjače plinskih peči	55	158	228.928
4.	Politična šola	27	56	15.658
5.	Seminar za obrat, reševalce	82	24	100.528
6.	Seminar za člane komisij za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri ODS	44	22	15.656
7.	Predavanje vodilnemu osebju	58	5	6.210
8.	Predavanje o varnosti članom HTV	27	5	7.210
9.	Preizkušnja znanja polnilcev jeklenk	2	2	5.686
10.	Popravni in zaključni izpiti kontrolorjev OTK	6	26	22.248
11.	Testiranje žerjavovodij učencev poklicnih šol, zdrav. pregledi kandid. za žerjavovo., poklic šole za livarje-kalupar, izvedba tečaja za transport, osebje in periodič. izpit			1.778.092

S k u p a j : 477 665 2.941.072

Zap. št.	Seminar, tečaj ali šola	Štev. sluš.	Štev. ur	Stroški izobraže
Izobraževalne akcije, ki se odvijajo in bodo zaključene v letu 1964 so naslednje:				
1.	Pripravljalni tečaj kandidatov za pokl. šolo livar — kalupar	22	120	
2.	Tečaj za žerjavovodje	14	216	
3.	Seminar za sindikalne funkcionarje in člane organov upravljanja	78	24	
4.	Sem. za gasil. strojnike	78	90	
S k u p a j :				
		122	450	

Realizacije izobraževalnih akcij smo se lotili na osnovi predhodne izdelave profila poklica oziroma delovnega mesta, programa in učnega načrta za praktično poučevanje. Naslednja tabela daje pregled izdelanih profilov, programov, učnih načrtov in skript.

Zap. št.	Naziv profila, programa in učnega načrta in skript	Stroški izdelave profilov, programov in skript
1.	Profil: »Posluževalec strojnih naprav za separiranje in sintranje«	92.454
2.	Profil: »Ogrevalec metalurških peči, »Valjar profilov in polfabrikatov«, »Adjuster valjanih izdelkov«	79.251
5.	Profil, program in učni načrt za praktično poučevanje »Posluževalec acetilenskega razvijalca«	64.485
4.	Profil, program in učni načrt za »Posluževalca mazutnih naprav«	56.550
5.	Profil, program in učni načrt za »Kurjača plinskih peči«	55.490
6.	Profil in program za »Topilec pri livarniških pečeh«	95.420
7.	Izdelava: Lista nalog in Osnovni program za poklic »Livar — kalupar«	66.609
8.	Izdelava risb za »Osnovni program za poklic livar kalupar«	55.766
9.	Izdelava skript, prirejenih za tečaj žerjavovodij: — Osnove elektrotehnike: — Dvigala in transportne naprave; — Strojni elementi in tehnol. mazanja; — Osnove fizike in mehanike	150.071
S k u p a j :		689.826

Iz prikazanih tabel je razvidno, da smo v letu 1965 za izobraževanje v okviru podjetja porabili 5.650.898 din.

Na uvajalnem seminarju, katerega absolviraj vsak novo zaposleni delavec, se na splošno seznanj z razvojem podjetja, organizacijo podjetja, z delitvijo osebnih dohodkov, higiensko-tehnično varnostjo, z organi upravljanja v našem podjetju, itd. Vse to je premalo, za trditev, da smo storili vse, ter dali potrebna znanja delavcu, za čim boljše usposobljenost, s tem pa tudi pogoje, da bo bolj produktiven član svoje delovne enote.

Mnogo več skrbi bomo morali v bodoče posvečati novozaposlenim delavcem, predvsem z vidika sistematičnega uvajanja v delo. Statistika naše HTV službe izkazuje največ nezgod pri delavcih, ki so zaposleni do 6 mesecev. To dejstvo narekuje potrebo, da v bodoče posvetimo posebno pozornost sistematičnemu uvajanju na delovnem mestu. Potrebno je usposobiti v naših proizvodnih obratih določeno število delavcev v instruktore

za določen kompleks delovnih mest z nalogo, da novozaposlene delavce sistematično in metodično uvede na delo, to se pravi, da ga seznani z vsemi ključnimi točkami, ki so pogoj za hitro, kvalitetno in varno delo.

Pri izvedbi tečajev za žerjavovodje smo dosegli lepe rezultate pri teoretičnem delu izobraževanja, nimamo pa materialnih pogojev za sistematično in metodično praktično poučevanje, predvsem iz razloga, ker so razpoložljivi žerjavi polno angažirani na posluževanju dela, ki ga narekuje proizvodni proces. Zato se ob takih pogojih praktično priučevanje vrši občasno, da traja dalj časa in da tudi ne dosežemo zaželenega rezultata, kar pa bi brez dvoma dosegli, če bi priučevanje vršili pod normalnimi pogoji.

Krepko občutimo, da nam še vedno primanjkuje metodikov za izdelavo programov za izobraževanje na delovnih mestih, to je tistih instruktorjev, ki morajo posredovati praktična, čisto za praktična in teoretska znanja obenem,

kajti le-ti naj bi vsebinsko povezovali praktično in teoretično izobraževanje v celotni izobraževalni proces in zagotovili sistematičnost.

Ceprav ugotavljamo, da Izobraževalni center v okviru naše kadrovske službe dokaj uspešno rešuje vprašanje interne-ga izobraževanja in usposabljanja za potrebe našega podjetja, se postavlja resno vprašanje, ali bo tej nalogi kos tudi v bodoče, ko rekonstrukcija in investicijska izgradnja objektov na kompleksu Store II v perspektivi zahteva veliko šte-vilo prekvalifikacij, usposobitve in priučitve kadra za nova delovna mesta, ki bodo ob sodobnem strojnem parku in visoki stopnji mehanizacije zahtevala poslovalca in upravljalca teh naprav s solidnim strokovnim in družbeno-eko-nomskim znanjem.

Obseg izobraževalnih akcij v okviru Izobraževalnega centra, ki jih nakazuje rekonstrukcija in investicijska izgradnja, je takšen, da Izobraževalni center v sedanjih sestavi ne bo kos postavljenim nalogam. To dejstvo narekuje potrebo, da se Izobraževalni center organizacijsko formira in kadrovske udrži.

Tudi v bodoče ostane najvažnejša naloga Izobraževalnega centra izučevanje in priučevanje delavcev za določena delovna mesta, katere ne izobražujejo strokovne šole, usposabljanje in uvajanje novo zaposlenih delavcev za hitro doseganje čimvečje produktivnosti in šolanju tehničnega kadra ob delu v raznih tečajih, seminarjih in večernih šolah. Enakovredno skrb pa bo potrebno tudi v bodoče posvečati družbeno-ekonomski in politični vzgoji članov našega kolektiva.

Prav tako bomo morali ob pravilni kadrovski politiki v interesu naše železarnice posvetiti več skrbi za delo šol, v katerih se izobražujejo strokovni kadri širokih profilov, pa naj gre za neposred-

ne proizvajalce, tehnike, inženirje ali druge strokovne kadre.

Zadeve in probleme s področja strokovnega izobraževanja bomo morali v bodoče hitreje reševati z vidika nadaljnega pospeševanja proizvodnje, dviga produktivnosti dela ter nadaljnjega dviga življenjskega standarda naših proizvajalcev.

Pri tem je upoštevati, da so šolnine plačevane za več semestrov skupaj tako pri študentih na višji kadrovski šoli v Kranju, v tehniški šoli, metalurškem oddelku za odrasle v Cinkarni, v ekonomski šoli in v šoli za trgovske delavce v Celju.

REDNO IN IZREDNO SOLANJE

Da bi dopolnili potrebe po strokovnem kadru, podjetje stipendira študente na srednjih, višjih in visokih šolah ter materialno pomaga pri šolanju učencev poklicnih šol.

PODJETJE STIPENDIRA STUDENTE:
(stanje 31. 12. 1963)

Stroka	VS	Vi. š.	Sr. š.	Pokl. š.	Skupaj
Metalurška	12		4		16
Strojna	2				2
Elektro	1				1
Tehn. fizika	2				2
Kemijska	2		2	4	8
Ekonomska	6	5	10		21
Gradbena			1		1
Pravna	1				1
Zdravstvena		2			2
Socialna		1			1
S k u p a j					
	26	8	17	4	55

STROSKI ZA STIPENDIRANJE IN KREDITIRANJE

Vrsta šole	Za stipendije	Kredit	Skupaj
Univerza	2.745.900	662.700	3.408.600
Višje šole	505.500	259.200	762.700
Srednje šole	1.055.000	355.200	1.408.200
Poklicne (kemične in administrativne)	520.000	67.200	587.200
S k u p a j			
	4.622.400	1.364.300	5.966.700

ŠTEVILO UČENCEV NA DRUGIH POKLICNIH SOLAH

Poklic	I.	II.	III.	Skupaj
Strugarji	18	15	11	44
Ključavničarji	25	39	18	82
Električarji	9	4	5	16
Kovači			1	1
Rezkalci			1	1
S k u p a j				
	52	58	34	144

MATERIALNI IZDATKI DO 31. 12. 1963

	Solnina	Nagrade	Skupaj
SIKC Store	1.128.000	9.251.586	10.379.586
El. šola Maribor	100.000	152.721	452.721
S k u p a j			
	1.228.000	9.384.307	10.612.307

Iz kadrovske evidence je razbrati, da se izredno šola 59 članov delovnega kolektiva, in sicer:

Stroka	Na univerzi	Na višji šoli	Na srednji šoli	Na poklicni šoli	Skupaj
Metalurška	5	5	6		11
Strojna		3	23		28
Elektro		3	5		6
Gradbena		1			1
Ekonomska	1	3	2		6
Pravna	1				1
Kadrovska		2			2
Gimnazija			1		1
Administrat.			1		1
Trgovska			1	1	2
S k u p a j					
	7	14	37	1	59

Za stroške izrednega šolanja je bilo v letu 1963 porabljen 1.316.328 dinarjev. Skupni stroški šolanja in izobraževanja v podjetju v rekapitulaciji so bili, kakor sledi:

Izobraževalne akcije v IC podjetja	2.941.072 din
Izdelava profilov in programov	689.826 din
Stipendije	4.622.400 din
Krediti stipendistom	1.544.500 din
Nagrade v času počitniške prakse	501.500 din
Poklicne šole — nagrade	9.384.307 din
Poklicne šole — šolnina	1.228.000 din
Izredno šolanje	1.316.328 din
Dopolnilno šolanje (izven podjetja)	3.054.944 din
Skupaj stroški šolanja — izobraževanja	25.082.677 din
Sofinansiranje šolstva pri ObLO	26.000.000 din
Skupaj porabljen sredstva za šolanje	51.082.677 din

V tekočem letu bo potrebno še razširiti akcijo izobraževanja in šolanja, saj so v ta namen predvidena tudi večja sredstva.

Kako bomo letos letovali

Cas letnih dopustov se približuje z neverjetno naglico, s tem v zvezi se postavlja vprašanje, kdaj, kje in pod kakšnimi pogoji bomo letos letovali, se spočili in si dobili novih moči.

Kot vsa leta nazaj, tako bodo imeli člani našega kolektiva za dopust na razpolago počitniške domove na Rabu in Svetini in pa dom ZB na Svetini. Mimo teh domov, bodo še člani našega kolektiva lahko letovali v počitniških domovih ostalih kolektivov, s tem, da bodo lahko koristili regres v višini 500 dinarjev dnevno za sebe in nezaposlene člane družine. Za one člane družine, ki so zaposleni izven našega podjetja pa bo moralo podjetje ali ustanova kjer so zaposleni poskrbeti regres, kajti pri nas ne bodo dobili regresa, ker to zakoniti predpisi prepovedujejo.

Priprave za sprejem gostov v počitniške domove so se že pričele, tako da bo pravočasno urejeno vse, da bi se naš delovni človek na dopustu dobro počutil in se zadovoljen in spočit vrnil na delo.

Kaj pa cene? Bistveno se ne bodo spremenile, bodo pa morda nekaj višje kot lani, ker se je hrana podražila. Upravni odbori počitniških domov bodo storili vse, da bi bile cene dostopne za našega delovnega človeka, upoštevati pa se mora, da počitniški domovi ne bodo mogli poslovati z izgubo.

V najkrajšem času, morda še pred izidom te številke »Storskega Zelezarja« bo določena polna penzijska cena in pa lestvica za plačilo uslug v počitniških domovih. S polno ceno in z lestvico bodo seznanjeni vsi člani delovnega kolektiva.

Domovi na Svetini so že odprti, počitniški dom na Rabu bo odprt meseca junija, pred tem pa bo dom obnovljen, tako da bo v njem bivanje nadvse prijetno.

Sedaj pa nekaj besed o Rabu, kjer imamo svoj počitniški dom na res najlepšem predelu tega otoka. Rab je otok v Kvarnerju in pripada skupini največjih otokov na Jadranu. Otok, ki je dolg okoli 22 km in širok do 10 km, je obrastel z nizkim borovim gozdom, je pa na tem otoku tudi precej golih površin. Klima na otoku je zelo prijetna, posebno v poletnih mesecih in zgodnji jeseni. Na otoku je mnogo zalivčkov, ki vsak zase predstavlja lepo naravno kopališče z peščenim dnem, kar je tudi posebnost Raba. Najlepši zalivček je v Loparju, katerega radi lepote imenujejo »Rajska plaža«. Samo mesto Rab je staro in ga spominjajo že leta 155 pred našim štetjem, ko je nosil ime Arbum. Mestne ulice so močno ozke, hiše so grajene kot srednjeveške patricijske palače z zelo lepimi portali, balkoni, terasami in drugimi okrasi, ki predstavljajo umetniško vrednost. Zanimive so še cerkve s karakterističnimi zvoniki in mestnim obzidjem. Za naše ljudi, ki prebijejo svoj dopust na Rabu, bo morda zanimivo, kam vse lahko gredo na izlet, bodisi s čolnom ali avtobusom in katere kraje lahko vidijo. Najbližji izleti so na Barbat, Matovico in Suho Punto. Daljši izleti so pa še na otok Pag, Lun na Pagu, Jablanac, Punta Križa na Lošinj in končno na Lopar. Za nas Slovence je najvažnejši obisk taborišča in pokopališča v Sv. Evfemiji in Kamporu, kjer so bili v drugi svetovni vojni internirani zavedni Slovenci. Tu je lepo urejeno skupno pokopališče s prekrasnim spomenikom, katerega je postavilo slovensko ljudstvo v spomin onim, ki so za vedno ostali na Rabu. Mozaik na spomeniku ponazarja boj in zmago slovenskega ljudstva nad fašizmom.

Mackošek Anton

PREGLED SEMINARJEV, TEČAJEV IN DRUGIH VRST IZOBRAŽEVANJA IZVEN PODJETJA

Vrsta izpopolnjevanja	Udeleženci	Stroški din
Tečaj termične obdelave kovin	2	59.986
Tečaj za VK strojne ključavničarje	2	76.000
Tečaj za poklicne gasilce	2	152.160
Tečaj za plamensko varjenje	1	140.790
Tečaj tujih jezikov	7	530.600
Tečaj iz higiene živil	16	22.560
Tečaj za raziskavo tržišč	1	25.000
Tečaj za delo na Ascota knjiž. stroju		188.274
Tečaj knjigov. II. stopnje	4	48.000
Tečaj za ogrev. metal. p.	1	15.780
Seminar pers. evid. in statist.	1	27.872
Seminar o plan. in spremljan. proizv.	1	41.980
Seminar analize poslovanja	1	54.226
Seminar za obdelavo zobatih koles	1	56.986
Seminar za topl. tehnike	1	11.020
Seminar za regul. meritve	1	41.980
Seminar za devizne referente	1	15.000
Seminar za livarje	2	4.000
Seminar za organizacijo dela po REFA met.	2	164.640
Seminar o anal. zaklj. račun. in prorač. organov samouprav.	1	12.540
I. kongres o medicini dela	1	54.078
Posvetovanje o statutu, sprem. proizv.	2	20.000
Posvet o standardizaciji	1	1.500
Posvet o proizv. v livarnah	1	15.000
Posvet o rekreaciji	1	1.800
Kongres kemikov	1	50.000
Občni zbor drutva varil. C.	2	6.000
Praksa v labor. železarnice Jesenice	1	25.672
Praksa za dimnikarski poklic	1	15.100
Praksa za knjižničarja	1	45.580
Praksa za varjenje s svincom	1	—
Ekскурzija elek. tehn. društva	2	20.000
Politična šola 11-mesečna v Ljubljani	1	—
Politični seminar v Dobrni 2 dni	3	15.260
Politična šola v Celju	4	55.000
Osebn. dohodek v času izostanka od dela znaša		1.566.778
S k u p a j		71 1.668.166
Vse skupaj		3.054.944

Varujmo človeka v prometu

Razvoj prometnih sredstev in prometa kot važna panoga našega gospodarstva hitro napreduje. Tudi modernizaciji cestnega omrežja se v zadnjih letih po-

sveča večjo pozornost. Stalno naraščanje prometa cestnih motor-
nih in drugih vozil, predstavlja kompleksni družbeni problem, ki zahteva sistematično reševanje.

Kako narašča uporaba motornih vozil v SR Sloveniji, nam kažejo naslednji podatki:

Leto:	1954	1959	1962	1963
Število vozil	8.000	58.857	67.494	76.942

Poleg navedenega števila motornih vozil je v SRS po približni oceni okrog 55.000 mopedov (voznikov mopedov je 61.118), ki niso registrirani in nad pol milijona koles.

V tranzitnem, turističnem in maloobmejnem prometu so v 11 mesecih lanskega leta našli na mejnih prehodih v Sloveniji 979.826 vstopov voznikov tujih motornih vozil.

Nenehno naraščanje števila motornih in drugih vozil pa ne bi smelo biti že tudi vzrok stalnemu naraščanju števila prometnih nesreč, ki imajo, kot vemo, zelo hude posledice. Razumljivo je, da si vsi želimo hitrega prometa po naših cestah. Vendar pri tem ne smemo pozabiti najvažnejših činiteljev, ki so tudi porok varni vožji, ki pa so: poznavanje in spoštovanje prometnih

predpisov, previdnost, obzirnost in treznost. Vsega tega pa na žalost pri nas še ni toliko, kot bi človek pričakoval.

Iz statističnih podatkov o prometnih nesrečah za leto 1963 v SR Sloveniji je razvidno, da je bilo lani 5.591 prometnih nesreč. Pri teh je 243 oseb izgubilo živ-

ljenje, 4.018 je bilo težje in lažje telesno poškodovanih, 1.350 nesreč pa je bilo samo z materialno škodo. V celjskem okraju je bilo 662 prometnih nesreč pri katerih je bilo 27 mrtvih, 502 telesno poškodovanih in 155 nesreč samo z materialno škodo.

Po mesecih so se nasreče v okraju Celje dogajale po naslednjem razporedu:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Mesec:												
Nesreče	31	14	25	47	68	52	76	92	71	82	65	41
Mrtvi	—	—	1	2	1	4	7	2	1	5	2	2
Poškodovani	17	8	22	50	79	58	80	88	80	125	68	52

Pri prometnih nesrečah so bili najbolj prizadeti pešci, kolesarji, mopedisti in motoristi, kar izkazuje naslednja razpredelnica:

Največ prometnih nesreč je bilo lani v celjski in žalski občini, za ostale občine pa statistični pregled izkazuje naslednje podatke:

Udeležene osebe	Mrtvi	Težke poškodbe	Lahke poškodbe
Pešci	5	85	51
Kolesarji	8	60	61
Mopedisti	1	52	55
Motoristi	6	52	67

Pri prometnih nesrečah je bilo v lanskem letu udeleženih 51 otrok od 11 do 14 let starosti. Dva otroka sta izgubila življe-

nje in sicer v enem primeru kot pešec brez nadzorstva na cesti, v drugem pa kot kolesar, ki ni upošteval prednosti.

Občina	Število škodo	Z mat.	Poškod.	Mrtvi nesreč
Brežice	72	3	46	23
Celje	168	9	159	20
Laško	46	2	26	18
Mozirje	30	1	25	6
Sevnica	24	—	20	4
Slov. Konjice	37	3	28	6
Šentjur	28	—	26	2
Šmarje pri Jelšah	27	1	19	7
Velenje	55	—	52	3
Videm Krško	54	1	54	19
Zalec	121	7	89	25

Med najbolj pogoste vzroke nesreč je v statistiki zabeleženo, da se je zaradi nepazljivosti, raztresenosti in izgube oblasti nad vozilom pripetilo 185 nesreč, na drugem mestu je vpliv alkoholnih pijač zaradi katere je prišlo

do 89 prometnih nesreč. Drugi vzroki so neprimerna hitrost na pogoste ceste, neupoštevanje prednosti v križiščih, pri zavijanju v levo, nepravilno prehitovanje itd. V ilustracijo naj navedemo, da je bilo v letu 1963 od-

Malomarnost in neprevidnost - vzrok požarov in nesreč

Vzrok za požar je poleg tehničnih in drugih pomanjkljivosti tudi dostikrat malomarnost in neprevidnost, ki povzroča ogromno gospodarsko škodo. Mimo ostalih vzrokov za požar je na prvem mestu nepazljivost, ki nam v Sloveniji zaneti letno ca. 350 požarov. Na drugem mestu so gradbene napake, na tretjem pa požari, ki so jih povzročili otroci. Iz tega je razvidno, da je potrebno

Tvoja brezbržnost lahko povzroči katastrofo

preventivni vzgoji ljudi, predvsem otrok posvetiti mnogo več pozornosti. Vprašajmo se, ali smo pri vstopu v razna skladišča in delavnice, pri delu v mizarski delavnici, pri pranju strojnih delov z bencinom, ob prehodu skozi gozdove, mimo lesenih zgradb itd. pomislili, da lahko kajenje oziroma malomarno odvržen cigaretni ogorek zaneti velik požar. Ali smo ob priliki nedeljskih izletov v naravo, če smo si zakurili ogenj za pripravo hrane, tega pri odhodu tudi dovolj pogasili, pokrili z zemljo, ali polili z vodo — če nismo, lahko veter razpiha žerjavi-
co na vse strani in nesreča je tu. Otroci si kaj radi zakurijo v ali ob gozdovih, kjer poskušajo na skrivaj kaditi, pečejo krompir, kostanj itd. Prav tako se radi igrajo z ognjem v stanovanjih, skednjih in hlevih. Take nevarne igre na skrivaj so zahtevale poleg materialne škode dostikrat tudi človeška življenja. Majhnemu

otroku pride za igranje prav sleherna stvar in ne ve, kaj je zanj lahko usodno. Zato naj starši in vzgojitelji nenehno bdijo nad njimi, poučijo naj jih, da nož, škarije, naboji, vžigalice in podobne stvari niso igrača.

Lokomotive na trdo gorivo, ki vozijo skozi ali ob gozdovih, morajo imeti dobre iskrolovce. Pa ne samo v gozdovih, tudi na območju naše tovarne predstavljajo iskre iz lokomotiv stalno nevarnost za požar. Vožnja mimo skladišč, mizarskih delavnic, samotarne, elektrodelavnice in mehanične delavnice, bi se morala vršiti obvezno z zaprtimi iskrolovci. Pepel se sme čistiti le na določenih mestih, ki so dovolj oddaljena od objektov — nevarnih za požar. Tega bi se morali zavedati vsi strojevodje in ostalo prometno osebje.

V zvezi z zavarovanjem gozdov pred požari velja pripomniti nekaj osnovnih določb Zakona o zaščiti gozdov (Ur. list FLRJ štev. 29/47).

— varovati gozdove pred požari je dolžnost vseh uradnih oseb, organizacij in državljanov SFRJ;

— kuriti v gozdu ogenj je prepovedano od 1. marca do 15. novembra;

— osebe, ki delajo v gozdovih (gozdni delavci, pastirji) smejo z dovoljenjem gozdarskega organa kuriti ogenj na prostem le na odredjenih krajih ter ob podvzetih varnostnih ukrepih;

— ob močnem vetru je kurjenje v gozdu ali v bližini gozdov in

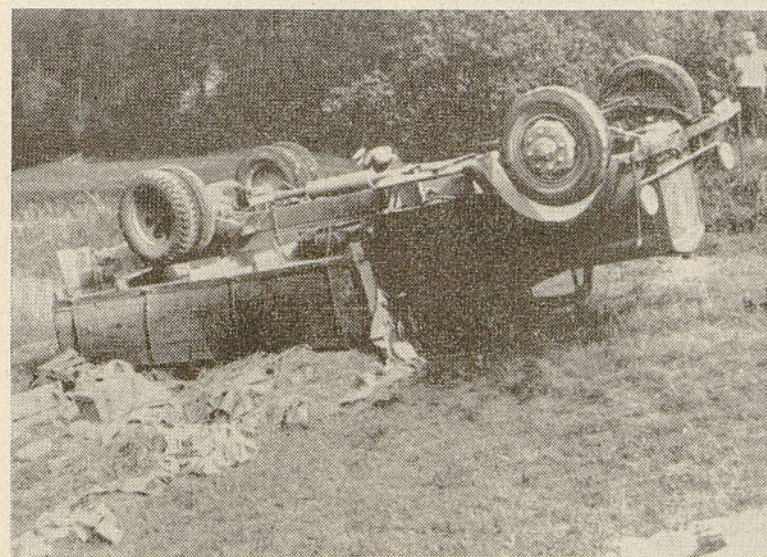
Pouči otroka o nevarnosti igre

vzetih 365 voznških dovoljenj in potrdil o znanju prometnih predpisov voznikom, ki so bili na vožnji zaloteni v vinjenem stanju. Ta ugotovitev kaže, da je še vedno veliko število voznikov motornih vozil, ki se ne zavedajo, da je vožnja v vinjenem stanju skrajno nevarna in kazniva.

Poklicni vozniki so v lanskem letu povzročili 128 prometnih ne-

tavljamo, da je v tem času bilo v okraju Celje že 6 smrtnih primerov in šestdeset oseb telesno poškodovanih. V primerjavi z lanskim letom znaša porast smrtnih primerov za omenjeni čas 600 %, poškodovanih pa za okoli 85 %.

Naloga vseh služb, ki skrbijo za varstvo in preventivo je, da kar največje število uporabnikov

sreč, vozniki amaterji pa 202 nesreč.

Materialna škoda na vozilih, objektih in na tovoru je v letu 1963 znašala preko 95 milijonov za celjski okraj in nad 740 milijonov v republiškem merilu.

Stanje v letošnjem letu v prvih 75 dneh ni razveseljivo če ugo-

cest seznanijo z osnovnimi predpisi o prometu na javnih cestah, sicer ne bo mogoče v doglednem času zajeziiti tega problema, ki nam iz dneva v dan povzroča veliko gospodarsko škodo.

Okrajna komisija za varnost v prometu

drugih lesenih zgradb, prepovedano;

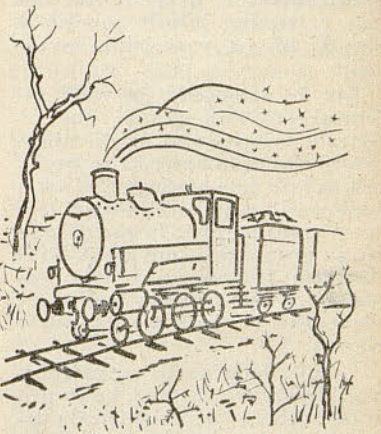
— sežiganje škodljivega grmičevja, dračja, plevela zaradi izboljšanja gozdnih in planinskih pašnikov je dovoljeno le ob mirnem vremenu in pod nadzorstvom gozdarskega uslužbenca.

Poleg navedenih obstaja še nesteto drugih stvari, ki nam lahko povzročijo težko nesrečo. Zdravila v domači lekarni, razne kisline in lugi, morajo biti dobro ozna-

Upoštevaj požarnovarnostna navodila

čena in otrokom nedostopna. Nepravilna uporaba zdravil ima lahko sila neprijetne posledice. Orožje naj ne bo niti za hip nezavarovano, imej ga v zaklenjenem prostoru. Ob ognju ne polni nabojev. Spodrseljaj na parketu lahko povzroči nevarno poškodbo. Hodi previdno tudi po preprogah. Lonce z vrelo vodo ne postavlja ob rob štedilnika, kjer ga otrok lahko potegne za seboj. Sekira, klado in drugo orodje naj bo vedno varno nasajeno. Pred uporabo lestve se prepričaj, ako je varno nasajena in če so klini trdni itd.

Mala iskra lahko zaneti velik požar

Se cela vrsta je požarov in nesreč, ki so posledica neprimerne ravnanja z različnimi tehničnimi napravami ali pripomočki, vendar smatramo, da smo našli vsaj nekaj tistih primerov, ki prav drastično izstopajo v vsakdanjem življenju. Zato je navedene primere smatrati kot pripomoček za vzgojo naših najmlajših, starejšim pa v opozorilo, da nesreča nikoli ne počiva ter vsled tega še tako vsakdanja opravila zahtevajo vso previdnost in skrb.

GASILSKA SLUŽBA

Dapisujte
v svoje
glasilo!

Zapiski iz zgodovine delavskega prosvetnega dela v Štorah

V dneh, ko bomo slavili Prvi maj, nam uhajajo spomini na tiste dni, ko nas je ob prvomajskih in drugih delavskih proslavah bodrila delavska pesem, udarna in revolucionarna pesem.

Kdor pozna razmere v Celju in okolici, se spominja tudi časov, ko so bile železarske Štore znatno delavsko naselje, tipično delavsko in žal tudi dosti nemučarsko. Po prvi svetovni vojni se je tudi delavcem v Štorah zahotelo lepšega življenja, prosvetnega izživiljanja. Vojna vihra je zanesla naše delavce tudi v dežele, kjer so videli, kako živijo organizirani delavci. Zato so se po vrnitvi v domači kraj včlanili v delavsko strokovno organizacijo, postali so člani socialistične stranke Jugoslavije. Lepo so znali zapeti domače pesmi, toda zahotelo se jim je udarne zborovske delavske pesmi, ki budi delavsko zavest.

V Štorah je bil takrat šolski upravitelj Martin Štante, ki je poslušal, kako so delavci ob večerih lepo zapeli domače pesmi sredi Štor. Kmalu je zvedel za gorečo željo delavcev po pevskem zboru. Svetoval jim je, naj osnujejo pevsko društvo. Res se je zbralo 15 moških, ki so začeli med delavci z agitacijo za ustanovitev pevskega društva, med njimi Zohar Jurij starejši, Arh Jurij, Seničar Franc starejši in še par neugnanih moških. Uspeli so: 19. septembra 1920 je bilo v Štorah ustanovljeno delavsko pevsko društvo »Bodočnost«. Na Silvestrovo tega leta so že presenetili prebivalce Štor z lepo uspehim pevskim nastopom. To je bilo prvo slovensko prosvetno društvo v sicer nemučarskih Štorah. Delavsko naselje v Štorah je namreč tedaj obsegalo samo današnje spodnje Štore, Lipa je že spadala pod Teharje. Nastop delavskega pevskega zbora je pomenil za Štore čudovit dogodek. Slovenska pesem, delavska pesem je budila delavsko zavest v srcih delavcev, ki so takrat delali v izredno težkih pogojih v štorski ali pa v celjskih tovarnah.

Kot že omenjeno, je vodil takratni delavski pevski zbor v Štorah požrtvovalni šolski upravitelj Martin Štante, ki je preživel zadnja leta svojega življenja na Polulah pri Celju in umrl tam letos sredi marca. Na zadnji poti so ga pospremili tudi člani DPD Svobode iz Štor in se tako poslovili od enega prvih buditeljev slovenske in delavske zavesti v Štorah.

Člani »Bodočnosti« so potrebovali društveno zastavo, kako priti do take, ki bi simbolizirala delavsko prosvetno društvo. V teharski cerkvi je samevala zastava rudarskih, oziroma kovinarskih »zaščitnikov« Sv. Florijana in Sv. Barbare. V te mistične zaščitnike pa pod vplivom revolucionarnih gibanj po prvi svetovni vojni niso več dosti verovali. Zato so to svojo zastavo vzeli in jo preuredili v novo društveno rdečo zastavo z lepo vezeno srebrno liro. Člani »Bodočnosti« pa so si dali izdelati v Celju iz srebrnih kron ali tolarjev, kar je pač kdo imel, lepe srebrne lire. Pri Zoharjevih verjetno še sedaj hranijo tako liro. Na drog so pričvrstili dva lepa rdeča traka in zastava socialističnega prosvetnega društva je romala na vse prireditve in nastope delavskih društev, na prvomajске proslave v Celju, po vaseh okoli Štor in še v bolj oddaljene vasi. Povsod so delavce-pevce zelo pristržno sprejeli in jih pogostili. V društvo so pristopali tudi kmečki sinovi, toda najprej so se morali včlaniti v socialistično stranko, potem so šele lahko postali aktivni člani »Bodočnosti«. Torej že takrat lepa povezava delavcev in kmetov. Delavci pa so bili tudi strokovno organizirani.

Pravila »Bodočnosti« so povzeli po pravilih društva »Naprejek« v Celju. Z delovanjem pevskega

društva se je širila v Štorah in po vaseh tudi napredna misel. To pa so s prikritim srdom gledali predstavniki buržuazije, posebno klerikalni apostoli. Čakali so na prvo priliko, da uveljavijo zopet svoja načela in utrdijo svoje pozicije, delavce pa izpodrinejo in onemogočijo njih »škodljivi vpliv« na podeželsko prebivalstvo, ki je s simpatijami spremljalo delavsko gibanje, posebno, kjer so delavci znali pravilno agitirati za delavsko-kmečko sodelovanje.

Toda buržuazija ni dolgo tolerirala takega delovanja proletariata. To se je takoj poznalo tudi v Štorah. Pravijo, da so prvo leto videli v prvomajski povorki iz Štor v Celje tudi direktorja železarne Hruschko. Toda že leta 1922 je gospod Hruschka pozval iz Trbovelj nekega strojnika Cerneta, ki je ustanovil v Štorah klerikalno strokovno zvezo, z namenom, da razbije delavsko organizacijo in pevsko društvo »Bodočnost«. Le malo je bilo omahljivcev, ki so se uklonili volji gospodujočih, ker so pač imeli v tovarni boljše plače. Večina pa je ostala v »Bodočnosti«.

Naklepi buržuazije so propadli, Cerneta pa je v letu 1923 pobrala noč. Pozneje so ga baje delavci v Brestanici premlatili in podučili, kaj čaka razbijače delavskega gibanja. Klerikalna strokovna zveza v Štorah je razpadla, z njo tudi njeno pevsko društvo, ostala pa je »Bodočnost«, v katere okviru so pozneje osnovali še dramsko sekcijo. Zaradi pomanjkanja prostorov pa se dramska skupina ni mogla obdržati.

Režim je dalje tolkel po delavskih društvih, kovinarji v Štorah pa niso popustili. V letu 1934 so se spojili s »Svobodo« v Celju. Ko je bila »Svoboda« po velikih manifestacijah v Celju leta 1935 razpuščena, se je »Bodočnost« v Štorah zopet osamosvojila in dalje gojila lepo pesem, borbeno pesem. Živ primer, kakšno gostoljubje je uživalo delavsko društvo pri buržuaziji, je tudi dejstvo, da je imela »Bodočnost« svoje prostore v neki pralnici zadaj za tovarno. Toda delavci so pridno vadili, peli in igrali ter bili med ljudstvom vedno bolj priljubljeni in pristržno sprejeti. Vse vasi so jih poznale in povsod so jih vabili. Nič ni pomagalo, če so koga od vodečih odpustili iz tovarne, ali jih strahovali in onemogočali tudi z drugimi prijemi in metodami. Društvo je živelo in delovalo.

Pevodvodjo Štanteja so nameravali premestiti nekam v hribe. Delavci so takoj protestirali pri višjem šolskem svetu, zbrali so nad 100 podpisov, s kolkovano vlogo pa dosegli, da Štanteja niso premestili v hribe pač pa v Celje. Vzorni šolnik in vzgojitelj pa ni zapustil svojih zvestih pevcev in tamburašev, vozil se je v Štore poučevat vztrajne ljubitelje in gojitelje lepe in borbene pesmi.

Letna konferenca sindikalne podružnice enote valjarne

Sindikalna enota valjarne je imela 20. marca svojo letno konferenco, ki je bila zelo živahna in pestra, saj je trajala od 13. do 15.35 ure. Kot gostje so bili navzoči glavni direktor tov. Tugomer Voga in član izvršnega odbora sindikalne podružnice podjetja tov. ing. Dušan Burnik.

Predsednik enote tov. Vinko Leskovšek je podal pregled dela enote v obdobju lanskega leta. Razprava, ki se je razvila po poročilu, je bila živahna. V njej so člani enote nakazali smernice za delo bodočemu odboru ter opozorili na nepravilnosti, katere se morajo odstraniti. Mnogo se je diskutiralo o higiensko-tehnični varnosti, o izboljšavah fizičnega in napornega dela v obratu ter preveliki fluktuaciji delovne sile te enote.

Naj si bo kalkorkoli, vpliv »Bodočnosti« je ostal. Čeprav se niso znašli, da bi očuvali arhiv društva, ko so prišli težki časi, ko so prihrumele okupatorske horde s svojimi metodami za uničevanje vsega naprednega. Člani so si razdelili le gotovino par tisočakov, nekaj dinarjev pa pustili, da policisti ne bi našli prazne blagajne in uvedli preiskave s preganjanji članov. Pred pralnico je zagorel kres, zgorela je arhiva »Bodočnosti«, iskre pa so švigale po okoliških vaseh in tlele, dokler ni pod vodstvom Osobodilne fronte tudi v naseljih okoli Štor zagorel upor proti okupatorju. Vstaja našega naroda pa je okupatorja in njegove sluge zelo razkačila, da je trdo reagiral. Marsikoga so s pomočjo domačih izdajalcev tudi zastrasili, najdoslednejši in najpogumnejši pa so vzdržali in ostali zvesti svojemu ljudstvu. Kompolce in vasi na pobočjih Svetine so mnogo pretrpele, štorski kovinarji so nastopili mračno pot v zapore in taborišča, tako tudi njihovi zavezniki in sodelavci v odporniškem gibanju, kmetje iz vasi okoli Štor. Marsikdo se ni več vrnil v osvobojeno domovino.

Po osvoboditvi je bila »Bodočnost« v Štorah obnovljena, dokler se ni preimenovala v Sindikalno kulturno-prosvetno društvo, slednje pa v »Svobodo«, ki še danes lepo deluje v Štorah. Pa vendar pogrešamo živahnejšega delovanja tega delavskega prosvetnega društva, če pomislimo, v kakih pogojih so delali v težkih časih delavski prosvetni delavci in kake pogoje je ustvarilo delavstvo v novi Jugoslaviji za neovirano kulturno prosvetno dejavnost. Nekdaj tesni prostori pralnice, danes sodoben kulturni dom. Vendar tu ne bi o tem razpravljali.

Ti paberki iz zgodovine delavskega gibanja v Štorah so zbrani z namenom, da se spomnimo preteklih težkih, a vendarle lepih časov, ko se je bilo treba za vsako delavsko gibanje boriti in smo bili presrečni, obenem pa ponosni, če smo poslušali ubrane akorde lepe slovenske, posebno pa delavske pesmi. Obenem obujamo spomine na delovanje zavednih prosvetnih delavcev, med katere spada tudi pokojni učitelj Martin Štante, ki še posebej zasluži, da se ga stalno spominjamo s spoštovanjem in hvaležnostjo.

Take spomine obujamo v času praznovanja prvega maja in ob dogodkih, kakor je bil sedaj IV. kongres Svobod in prosvetnih društev. Prav bi bilo, da bi še živeči tovariši, člani nekdanje »Bodočnosti« zbrali in zapisali spomine iz zgodovine delavskega prosvetnega delovanja v Štorah in jih poslali upravnemu odboru Svobode, ali pa uredništvu »Štorskega železarja«, saj spada to v zgodovino Štor in take zapiske moramo ohraniti.

O klubski dejavnosti

Po analizi dosedanjega dela klubskih dejavnosti v Štorah lahko z veseljem ugotovimo, da je ta dejavnost lepo uspela. S tem je mladina dobila svoj dolgo zaželeni prostor, v katerem se lahko kulturno in politično izpopolnjuje. Na razpolago ima televizijski sprejemnik, radio z gramofonom in plošče, šah, igralne karte ter dnevno časopisje in razne revije. V klubu je tudi bife, ki ma na razpolago brezalkoholne pijače in slično. Prostor kluba je v mali dvorani Kulturnega doma, odprt je vsak dan od 18. do 22. ure razen ob nedeljah, ponedeljkih ter državnih praznikih. Obisk je zadovoljiv in vidimo največ mladine, ki ima tako svoj kotiček za razvedrilo. Tako ji sedaj ni potrebno zahajati v razne gostinske lokale v katerih se podvržejo uživanju alkoholnih pijač. Če pogledamo obisk starejših članov kolektiva lahko ugotovimo, da je njihova udeležba zelo slaba in ne moremo si zamisliti zakaj stojijo ob strani. Saj to je ena veja dejavnosti DPD »Svobode«, ki želi s tem dati možnost vsem, da se kulturno in politično izobražujejo, z gledanjem televizijskih oddaj, branjem raznih časopisov, revij in obiskovanjem raznih torkovih predavanj ter predvajanjem kratkometražnih filmov.

Če se povrnemo, na razpored ko je klub odprt lahko vidimo, d ni najboljši. Iz televizijskih sporedov vidimo, da so ravno ob nedeljah in deloma ponedeljkih najboljši prenosi. Toda na žalost sta ta dva dni ravno zaprta za obiskovalce kluba. S tem pa so zelo prikrajšani ljubitelji kulturnih in športnih oddaj, ki ne morejo slediti prenosov teh dogodkov širom naše domovine in tudi izven njenih meja.

Ponedeljkov spored je zelo bogat in bi bilo nujno, da Upravni odbor DPD »Svobode« razmisli o teh stvareh in če ni mogoče ustreči, da so odprti klubski prosvaj ob ponedeljkih, ter deloma

stori oba dva dni, pa naj bodo ob nedeljah, če bo na sporedu res bogat športni prenos. S tem bi ustregli vsem ljubiteljem teh programov in marsikateremu prikrajšali finančne izdatke za ogled teh prenosov v raznih celjskih gostinskih lokalih.

Dotaknil bi se tudi zelo uspešnih torkovih predavanj, ki so bila zares kvalitetna in dobro obiskana. Predavanja so spremljali z dokumentarnimi filmi, diapozitivi in s tem obogatili sama predavanja. Seveda pa naj bi bilo takšnih predavanj čim več in naj bi bila to ena stalnih oblik dela klubskih dejavnosti.

Že takoj v začetku je bilo veliko govora o uvedbi posebnega ciklusa predavanj za izvenšolsko mladino pod naslovom: »SOLA ZA ŽIVLJENJE«. Teme tega predavanja govore o problemih s katerimi se srečuje vsak dan mladina in to: izbira življenjskega partnerja, prijateljstvo med dekleti in fanti, o spolnih odnosih itd. Ta predavanja vodijo sami strokovni psihologi, pedagogi in zdravniki. Predavanja v okviru te šole so se uspešno vršila po vsej Sloveniji in bi ne bilo napačno, da tudi mi pristopimo k tej zamisli. S tem bi bila naša mladina seznanjena z vsemi problemi, s katerimi se bo srečala v življenju in tako bo njen razvoj potekal brez večjih pretrsov v življenju.

Glede obveščanja o predavanjih predlagam, naj bo preko reklame v kinu in na lepakih v Štorah in bližnji okolici in ne potem osebni vabil, ki krožijo po podjetju. Zavedati se moramo, da z dobro reklamo tudi uspeh ne bo izostal.

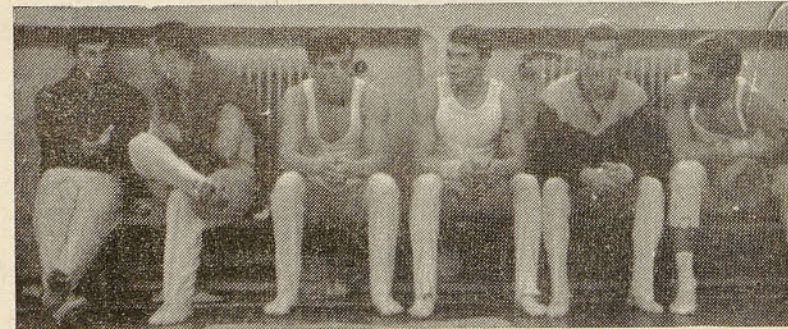
S pridobitvijo klubskih prostorov je dana možnost vsakemu članu našega kolektiva in mladini nasploh, da se kulturno in politično izživlja. Z njihovo pomočjo, pa lahko življenje in delo v klubu res zaživi in doseže svoj prvotni namen.

Marjan Kavka

Tekmovanja podvzajajo k vztrajnosti

V oddelku splošne vadbe TVD Partizana-Kovinarja v Štorah, ki se bo odslej imenovala gimnastična sekcija, bodo program splošne vadbe obdržali le še v pionirskih vrstah, medtem ko bodo pri mladinskih vrstah in pri članih oziroma članicah gojili le orodno vadbo in tej veji posvetili vso potrebno pozornost. Že v prejšnji sezoni se je pokazalo, da imajo pripadniki teh oddelkov, oziroma vrst največ zanimanja le za orodno vadbo. Ko so pritegnili v svoje vrste telovadce iz Gaberja, ki spadajo med vr-

nje obeh vrst v Štorah. Tekmovanje je bilo izredno zanimivo in je številne gledalce zelo navdušilo, saj so pokazali nastopajoči res lepo vadbo in visoko znanje, spretnost in dovršenost. V trboveljski vrsti sta izstopala zlasti Trogar in Bezgovšek, v štorski vrsti pa so navduševali Šrot Jože, Edi, Munih in Pavčič od discipline do discipline in si lepo nabirali točke. Vse do zadnje točke je štorska ekipa vodila in to že z razliko 7 točk. Pri zadnji disciplini, to je parterni telolože vajo lepo zasnovano začel,

hunske telovadce, se je pokazalo, da je treba res to vejo vadbe pospeševati in pritegniti k telovadbi zlasti mladino. Odziv mladine pa ni bil zadovoljiv. Šele, ko je odbor sklenil pričeti s tekmovanji v orodni telovadbi, je zanimanje poraslo. V februarju so se telovadci iz Štor pomerili z orodno vrsto Partizana v Trbovljah. Čeprav so nastopili nasproti šestim telovadcem iz Trbovelj le trije tekmovalci štorske vrste, so kljub poškodbi enega našega telovadca, ki ni nastopil v vseh disciplinah, dosegli naši telovadci lep uspeh. Kot ekipa so zmagali Trboveljčani, med posamezniki je bil prvi tudi Trboveljčan, toda drugi in tretje mesto sta si delila brata Šrot. V nedeljo 15. marca smo imeli povratno sreča-

vadbi pa je največji favorit Šrot žal pa si je pri prevahu poškodoval nogo in je moral odstopiti. Zmaga se je tako štorski vrsti tik pred koncem tekmovanja izmuznila iz rok, Trboveljčani so zmagali za 0,25 točke, dosegli so 199,10, Štorjani pa 198,85 točke. Pri posameznikih je zasedel prvo mesto zopet Trogar, drugo Šrot Edi, tretje mesto Bezgovšek iz Trbovelj, četrti Pavčič iz Štor itd. Ne gre pa le za dosego zmage, gre za krepitev tekmovalnega duha, gre za plemenito tekmovalnost, ki podžiga k sistematični vadbi in s tem k postopnem napredovanju. Ko bosta Šrot in Pavčič zopet sposobna za nastope — oba sta namreč po tekmovanju dobila mavčevo oblogo — bodo s tekmovanji nadaljevali.

Spomini iz II. svetovne vojne

(Nadaljevanje)

polet torbice in ponovno segel v njeno notranjost. Še nek majčken zavitek sem potegnil na dan. V njem so bile čisto nove nogavice. Tudi te so bile zame, popotnika, zelo dobrodošle. Zavitek sem položil na kolena.

Tudi ta zavojček sem položil k prvemu. Spet sem segel v torbico. Roka mi je obstala...

Tega nisem smel potegniti na dan. Otiral sem namreč velik težak revolver, ki je v cunjo zavil, ležal na dnu torbice. V strahu sem se ozrl po lokalu, če me morda kdo opazuje. Nihče me ni gledal. Zložil sem zavojček nazaj v torbico in jo spet zaprl.

Ravno sem se nameraval dvigniti, da bi odšel, tedaj pa so se odprla vrata. V lokal je stopil mlad moški v uniformi. Za malo, da me od presenečenja ni zadela kap. Bil je Jacques, s katerim sem se bil srečal v partizanskem taborišču v gozdovih pod Pireneji. Takoj sem ga spoznal. Ko je z očmi preletel ves prostor, je gotovo opazil tudi mene, toda ni me spoznal. Stopil je k točilni mizi, kjer sta še vedno stala in

se pogovarjala ona dva možaka. Potegnil se je na visoki barski stolček in po običajnem tovariškem pozdravu, prešel v pogovor z njima. Ko je prišel gostilničar si je naročil »un peau«, to je malo žgane pijače, katero mu je »Monsieur« prinesel v majčkenem kelihu podobnem kozarčku. Dvignil je kozareček in srknil, ravno toliko, da si je zmoči ustnice, postavil kozareček nazaj na mizo in ga ves čas med pogovorom, s prsti pridno vrtel.

Ker nisem vedel, kako bi drugače obrnil pozornost nase, sem glasno poklical gospodarja, naj mi še prinese pijače. Ko sem se oglašil tu v kotu, v ne preveč dobri francoščini, so se oni trije pri točilni mizi vsi kot en mož zasukali proti meni.

Tedaj pa je Jacquesu vzelo sapo.

»Charl! je vzkliknil, se spustil s stola ter skočil proti meni.« Kje si Charl? Kaj počneš? je hitel spraševati. Vse je želel namah zvedeti. Sedel je poleg mene in naročil buteljko. Poklical je tovariša od točilne mize ter me jima predstavil. Tudi gospodar, ki je bil medtem prišel z buteljko, je sedaj začuden stal poleg.

Jacques je vsem natočil in trčili smo »na veselo snidenje«, kakor je dejal. Pomalem smo srkali. Jacques pa je vmes pripovedoval, kako in kje sva se srečala in spoznala.

V lokal so prišli še drugi gostje. Gospodar je odšel, da jim postreže. Naša družba in zgodbe, ki smo jih pripovedovali, pa so se mu zdeli tako imenitni, da je

od nekega priklical svojo »madame« naj streže gostom, sam pa se je vrnil k nam. Prinesel je novo steklenico, četudi še prva ni bila prazna, in jo postavil na mizo rekoč: »Ta je moja.« To je pomenilo, da jo poklanja. Prinesel si je še kozarec, potegnil stol k mizi in prisedel.

Na Jacquesovo željo sem pripovedoval, kje vse sem med tem časom bil in kaj počel, odkar sem bil zapustil gozdno taborišče pod Pireneji. Pripovedoval sem o starem gospodu, ki so ga imenovali: »Monsieur doctor«, kako me je v svojem avtomobilu, še z nekim nemškim ranjencem podoficirjem pripeljal v Dax na magistrat. Povedal sem jim tudi o proceduri, ki sem jo dal skozi v zaporu.

»To so napravili F. F. I. jevci,« je menil mož, ki ga je Jacques klical za Vincenta. »Ce le morejo kje, se znašajo nad našimi fanti. Če pa jim pade kak naš posameznik v roke, ga zdribljajo, da ga še pes ne bi povohal.

Celotno odporniško gibanje v Franciji, se je namreč delilo na dve glavni skupini:

Prva, močnejša, prozahodno usmerjena, je bila F. F. I. To je: »Forces Francaise de l'interieur.« Kar pomeni: francoske notranje sile odpora. Druga, prokomunistična pa je bila: F. T. P. To je: »Francs Tireurs Populaires.« Kar pomeni, francoske narodne ali svobodne strelce.

Cep rav sta oba tokova, to sta F. F. I. in F. T. P., imela boj proti okupatorju za skupno nalogo in jima je bila osvoboditev domovine trenutno edini smoter, je prihajalo med njima ali vsaj med nekaterimi njunimi posamezniki, včasih do kar preveč očitnih trenj. Morda sem res tudi jaz — kakor je to menil Vincent — bil žrtev teh ribarij.

Naj je že bilo kakorkoli, o vsem tistem rajši nisem več razmišljal. Saj mi pa tudi vse razmišljanje ne bi nič pomagalo. Kar sem pogoltnil sem moral pač prebaviti.

Jacquesu sem razložil svoj trenutni položaj. Prosil sem ga naj mi kako pomaga. »Rad bi karkoli koristnega počel,« sem mu rekel. Jacques mi je povedal, da se njegova vojaška enota ravnokar pripravlja za odhod na fronto. Menil je, da bi morda lahko šel z njimi. Obljubil je, da bo o tem govoril s svojim šefom. Ko je omenil šefa, sem ga vprašal po kapitanu. Povedal je, da je kapitan bil ostal v enoti, ki pa je ostala v službi za vzdrževanje reda v pozadini, dočim je Jacques dodeljen posebnim borbenim enotam, ki bo vsakčas odšla na fronto tja gori proti nemški meji. Jacques mi je še ponovno dal zagotovilo, da bo še tisti dan govoril s šefom o moji priključitvi k njihovi enoti.

»Do tedaj pa bo Vincent poskrbel zate, če te res tako roke srbijo,« je še dejal.

Vsi smo se tem besedam veselo nasmejali, le Vincent je ostal resen. Menda je že sedaj razmišljal, kako me bo bolj koristno uporabil. Tako smo se dogovorili, da pojdem z Vincentom.

Posedeli smo še in se pogovarjali. Seveda moram povedati, da so govorili le bolj drugi, saj mi moja pičila francoščina ni zadoštovala za takšen splošen razgovor.

Ko je Jacques pogledal na uro, je poskočil, kot bi ga nekaj pičilo. »Jo! Zaklepetal sem se,« je dejal. »Oprostite tovariši, takoj moram oditi.« Po vrsti je stisnil roko vsem, plačal zapitek, potem pa nasmejan z glasnim veselim »Orevoir Kamerads!« odhitel skozi vrata.

Nihajoča vrata so šavsnila za njim, se še nekajkrat zazibala, potem pa spet obmirovala. Tisti trenutek so se mi zdela, kot prežvekujoča čeljust velike pošasti, ki je pravkar nekaj požrla. Skozi te čeljusti je izprdel mojih oči

izginil drag človek. Človek, na kakršnega žal v svetu preporedko naleti tisti, ki mu je usoda potisnila v roko popotno palico.

Ko je odšel Jacques, smo se tudi ostali dvignili. Tedaj je pristopil k meni tisti tretji, ki je ves čas skoro molče sedel poleg. Zeprejšem bil sam opazil neko posebnost na njem. Še prav čudna se mi je zdela njegova molčečnost. Stopil je k meni in dejal: »Jaz Maroken. Daleč... zelo daleč moj dom... Afrika. Kompri — razumeš?«

Seveda mi je bilo sedaj razumljiva njegova molčečnost in vse njegovo zadržanje. Bil je Maročan. Bil je človek, ki mu je prav tako kot meni, usoda naklonila to, da si skozi solze ponižanja in trpljenja ogleda ta lepi rožnati svet. Družila naju je enaka usoda. Mnogo bi si imela povedati, toda za čustva in razgovore ni bilo časa. Kreпка sva si stisnila roki ter si pogledala globoko v oči. Takšen stisk krat več, kot tisoč izgovorjenih in takšen pogled povesta mnogo besed.

Vincent pa očitno ni bil preveč zadovoljen z najinim obnašanjem. Jezno je zamahnil z roko proti vratom in tako pokazal, da gremo. Gospodar, ki je po Jacquesovim odhodu bolj molčal, je sedaj vstal in v nekakšni zadregi pričel pospravljati mizo. Ko sem ga pogledal je pomežiknil in naskrivaj pokazal proti Vincentu. Kaj je mislil ne vem, uganil pa sem, da je Vincenta dobro poznal in me na ta način nanj opozarjal. Saj sem ga tudi sam pozneje dodobra spoznal. Bilo bi bolje, da ga nisem. Pomahal sem gospodarju, ki se mi je zdel kar prijazen — in odšli smo. Vincent naprej, za njim Maročan in jaz zadnji.

Stopili smo na ulico. Tu smo se na Vincentovo željo razporedili tako, da sva z Maročanom hodila na vsaki strani njega, jaz desno, Maročan levo. Hodili smo skozi ulice polnih ljudi, ki so hiteli sem in tja po svojih opravkih. Srečavali smo tudi uniformirance, ki so na rokavu nosili oznake F. F. I. ali pa F. T. P. ja. Ti so s svojimi uniformami predstavljali pravo pravcato pisano družbo. Tu so bile zastopane vse vojaške uniforme. Od angleških, ameriških in francoskih pa tja do pobarvanih nemških. Njih kroji pa so predstavljali vse našete rodove teh vojska. Na ulici sem opazil moža, oblečenega v kompletno uniformo bivše jugoslovanske armade. Nameraval sem ga nagovoriti. Ko pa sem opazil na njegovi šajkači kolkardo, to je kraljevi grb, sem to opustil. Že prej sem bil namreč slišal za agente, ki nabirajo ljudi za kraljevo vojsko. Čeprav sem bil — nažalost — o vsem kar se je dogajalo v domovini, slabo obveščen, se mi je instinktivno upiralo, da bi se družil z ljudmi, ki so predstavljali tisto staro in so želeli in delovali, da se tisto zopet povrne.

Prešli smo že skoro vse mesto. Tedaj nas je dohitel nek težak s cerado pokrit kamion »Marica«. Vincent je zamahnil z roko in voznik je ustavil. V kabini sta poleg šoferja sedela dva oborožena mladeniča. Meni in Maročanu je Vincent dejal naj zlezeta sam pa se je stisnil k onim trem na kamion zadaj pod cerado, v kabino. Cerada se je tako dobro zapirala, da sem, ko sem lezel na kamion, opazil samo nekega človeka, ki je s puško v roki sedel pri odprtini. Ko pa sem se na mrak privadil, sem presenečen opazil dve vrsti temnih postav, sedečih na klopih ob steni kamijona. Bili so nemški ujetniki. Peljali so jih na delo. Stražar je povedal, da morajo ti spraviti v red malo letališče zunaj mesta, katerega so bili Nemci ob svojem odhodu onespobili. Medtem je bil kamion potegnil in je zaradi hrumenja motorja bil nadaljnji razgovor nemogoč. Po krajši vožnji smo se ustavili. Stražarja sta poskakala s kamijona. Tudi midva z Maročanom sva zlezla na tla. Prilezli so še Vincent in ona dva stražarja iz kabine. Tisti stražar, ki je bil videti najmlajši, je imel za pa-

som obešen šlem. Posadil si ga je na glavo. Mladenič s angleškim, krožnikom podobnim šlemom na glavi, je bil bolj podoben pustni šemi, kot pa vojaku. Stražarji so se z naperjenimi puškami postavili pred zadnji del kamijona, kjer so morali izstopiti ujetniki. Prišel je tudi voznik. Starejši človek, neobrit, čokate postave in s čepico na glavi. Stopil je h kamionu, prijel za neko vrstico ter pričel vleči. Počasi so se zvijala ter dvigovala krila cerade. Belemu dnevu in našim očem se je razkrila notranjost avtomobila. Nemci so sedeli stisnjeni drug poleg drugega. Sedeli so nemi, njih pogledi pa so srepo buljili tja nekam v prazno. Zganili so se šele, ko je tisti mladenič v čeladi zaklical »Gemar raus!« Dvignili so se, potem pa enakomerno drug za drugim lezli iz kamijona. Na tleh so se kar brez komande avtomatično postavljali v kolono po tri.

»Pojdimo!« je dejal Vincent, ko so bili vsi Nemci na tleh in pripravljeni za odhod. Nedaleč od ceste je bilo opaziti, kako se v vetru maje tista pisana »vreča«, po kateri je bilo mogoče spoznati letališče. Tja se je usmerila kolona. Mi pa smo odšli po stranski cesti, kjer je nedaleč stal ob cesti lep dvorec. Da je to naš začasni dom, je menil Vincent. »Negros — črnci so tam,« mi je pojasnjeval Marokanec.

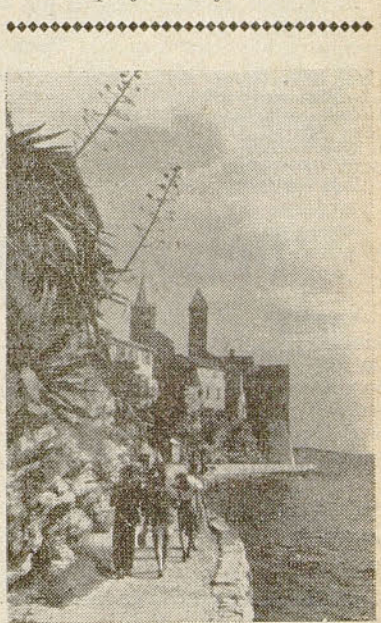
Dvorec je bil prijazen. Obdajalo ga je drevje in drugo eksotično zelenje, da je izgledal, kot dvorec iz pravljice.

Pod velikim z divjo trto obraščenim obokom smo stopili na dvorišče. Tu nam je stopil naproti vojak — črnc. Po številnih našivkih na rokavih bluze sem spoznal, da je oficir angleške vojske. Postavil se je v pozor, salutiral ter v visokm falzetu podal raport v angleščini. Vincent se za raport ni zmenil. Samo zamahnil je z roko in odšel dalje proti poslopju. Z Marokancem sva mu sledila. Pridružil se nam je tudi črni oficir. Skozi velika vrata smo stopili v zgradbo.

Ker je bil dvorec krog in krog bogato obraščen z divjo trto ter drugimi ovijalkami je bil hodnik po katerem smo stopali čisto mračen. Pa tudi ostali prostori zgradbe so ležali v nekakšnem skrivnostnem somraku. Nekaj je pritegnilo mojo pozornost. Obstal sem in prisluhnil.

Kot da slišim v vetru glasove oddaljenih zvonov, so mi od neke zgoraj udarili na uho nežni zvoki kitare, z njo pa se boječe zlija otožna črna pesem in trepetajoče napolnjevala prostor s svojimi mehki disonancami.

Tu pa se je pokazal Vincent takšnega, kakršnega so drugi že poznali in kot ga je poznal tudi gostilničar v baru. Obstal je sredi hodnika in zakričal, kot bi bil obseden. Kitara in pesem sta na mah utihnili. Po hodniku je pritekla črna podoficir. Obstal je pred Vincentom ter skušal raportirati. Ta pa ga ni maral poslušati. Z ostro kretjo roke ga je ustavil in se zdril nanj zakaj je dovolil petje sedaj sredi dneva.

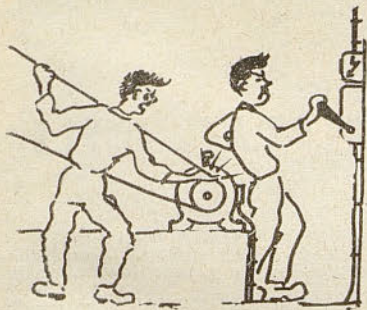

Rab — prijetni kraj oddiha naših železarjev.

1

Z dobro voljo sem dosegel čem nesreče s sebe spregel. Ker pa nisem več nerod, izogibam se nezdod.

2

Takle pa postane reva če predpisov ne upošteva. Eden je stikalo vklopil, drugi je na prstih skupil.

3

Tale tu les oblikuje, z dletom ostrim razsekuje. Ker pa nepredvidnost botruje, pa vsled poškodbe zdaj boluje.

4

Do nezdode pride često, če vse v obratu ni na svojem mestu. Ker pa red ni bil pri peči, poškodba na stegnu — in sedaj se leči.

5

Nekoč sem tudi sam tako stvaril jemal na lahko roko. Zdaj imam v mezincu HTV, ker bit zdrav, čil, želim si le.

V mesecu marcu 1964

Novosprejeti člani kolektiva:

Seme Alojza Alojz, doma iz Brez pri Laškem, NK delavec, valjarna; Jus Franca Vilibald, NK delavec, valjarna; Zupanc Antona Adolf iz Lahovgrabna, NK delavec, valjarna; Ljubič Jurija Stanislav, iz Podčetrca, NK delavec, valjarna; Arzenšek Jožeta Stanislav iz Kamenika pri Smarju, NK delavec v valjarni; Suler Ivana Rihard iz Bukovja, NK delavec, livarna sive litine; Poljšak Jakob Anton z Blatnega vrha pri Jurklostru, NK delavec, livarna sive litine; Gračnar Ivana Roman iz Ravnega pri Dobju, NK delavec, livarna sive litine; Povalej Leopold iz Bukovja, inženir za strojništvo VS, v UOS; Pelko Ivana Jože iz Brez pri Laškem, NK delavec, livarna sive litine; Selič Mihaela Franc iz Lažiš pri Dobju, NK delavec, livarna sive litine; Korez Jakoba Jožef iz Završ, NK delavec, livarna sive litine; Rozman Ivana Marjan iz Prožinske vasi, NK delavec, livarna sive litine; Videc Jakob Martin iz Vodruža, NK delavec, livarna sive litine; Kladnik Franca Vavclav iz Vinskega vrha, NK delavec, livarna sive litine; Gorjup Alojza Pavel iz Sladke gore, NK delavec, livarna sive litine; Toplak Alojzija Jože iz Celja, strojni ključavničar KV, mehanična delavnica; Skrt Franca Irena iz Celja, SS uslužbenka, finančni sektor; Rec Henrika Henrik iz Ildrije, diplomiran ekonomist, direkcija; Puhar Ivana Ljudmila, kemijski tehnik iz Levca, kemijski laboratorij; Butinar Rudolfa Marija, kemijski tehnik iz Celja, kemijski laboratorij; Kozar Jožefa Jožef, doma iz Vezovja, NK delavec, livarna sive litine; Frece Marije Franc iz Brez pri Dobju, NK delavec, valjarna; Solinc Jožefa Ivan iz Trnovca, NK delavec, valjarna; Firant Konrada Stanislav iz Kostivnice, NK delavec, jeklarina; Perpar Franca Ljudmila iz Stor, NK delavka, splošni sektor; Lovrenčak Marka Jožef, doma iz Dolge gore, NK delavec, promet; Zlender Jožefa Ivan iz Sopote, NK delavec, promet; Stružnik Ivana Janez iz Žegar, NK delavec, promet; Gračnar Antona Anton, doma iz Podpeči, NK delavec, promet; Vrečko Martina Martin iz Sentjurja, SS uslužbenec, komercialni sektor; Ceraj Franca Viljem iz Hruševca, NK delavec, valjarna; Planko Konrada Ivan iz Gorice pri Dobju, NK delavec, valjarna; Rezar Friderika Filip iz Stor, NK delavec, promet; Ratajc Ivana Ivan iz Rifnika, NK delavec, šamotarina.

Odšli iz podjetja:

Kumek Stanko, pomožni delavec v livarni sive litine, samovoljno zapustil delo; Jager Franc, instalater — varilec v energetskega obratu, je samovoljno zapustil delo; Jus Vilibald, delavec NK v valjarni, v preizkusni dobi; Zupanc Ludvik, star 54 let, v našem podjetju zaposlen 18 let, zakladalec PK v livarni sive litine, je bil invalidsko upokojen; Grobin Alojz, brusar v jeklarni, je samovoljno odšel iz podjetja; Gaiser Franc, brusar v jeklarni, je samovoljno zapustil delo; Suler Rihard, pomožni delavec v livarni sive litine, odšel v preizkusni dobi; Lepičnik Stanko, jedrar v livarni sive litine, je samovoljno zapustil delo; Motoh Jože, transportni delavec na ekspeditu, odšel v JLA; Korez Maks, pomožni delavec v livarni valjev, odšel v JLA; Jager Viktor, livar KV v livarni sive litine, odšel po lastni želji; ing. Skeita Martin, metalurški dipl. inženir v energetskega obratu, je odšel v JLA; Zorič Ladislav, pomožni zidar v gradbenem oddelku, odšel v JLA; Rebernik Jože, delavec v šamotarni, odšel v JLA; Gozdnikar Miroslav, elektromehanik v elektro obratu, odšel v JLA; Oprešnik Alojz, strojni ključavničar v mehanični delavnici, odšel v JLA; Ojsteršek Ivan, delavec v šamotarni, odšel v JLA; Stor Stanislav, premikač na prometu, odšel v JLA; Čakš Jožef, brusar v livarni sive litine, odšel v JLA; Farčnik Jože, metalurški tehnik v OTK, odšel v JLA; Lesjak Ivan, delavec na elektroplovzu, odšel v JLA; Novak Jožef, transportni delavec na ekspeditu, odšel v JLA; Gajšek Edvard, pomožni delavec, v livarni sive litine, odšel v JLA; Lipovšek Jožef, pomožni delavec v livarni sive litine, odšel v JLA; Zohar Viljem, kontrolor livarskih izdelkov v OTK, odšel v JLA; Antlejš Franc, mizar v gradbenem oddelku, odšel v JLA; Esih Ludvik, delavec v šamotarni, odšel v JLA; Mlakar Rudolf, pomožni delavec v livarni valjev, odšel v JLA; Muha Friderik, delavec na elektroplovzu, odšel v JLA; Antlejš Emil, delavec v skladišču,

odšel v JLA; Hiti Edvard, strojni tehnik v UOS, odšel v JLA; Banovič Dane, delavec v valjarni, odšel v JLA; Gajšek Franc, ključavničar v mehanični delavnici, odšel v JLA; Kompolšek Karl, elektromehanik v elektro obratu, odšel v JLA; Vidic Martin, transportni delavec na ekspeditu, odšel v JLA; Križnik Jožef, premikač na prometu, odšel v JLA; Pušnik Mihael, delavec v livarni sive litine, odšel v JLA; Muhovec Konrad, elektro tehnik v konstrukcijskem biroju, odšel v JLA; Plank Viljem, modelni mizar v modelni mizarni, odšel v JLA; Gajšek Adolf, žerjavovodja v jeklarni, odšel v JLA; Sorn Ivan, livar v livarni sive litine, odšel v JLA; Vodeb Mihael, livar v livarni sive litine, odšel v JLA; Novak Janez, delavec v valjarni, odšel v JLA; Rabuza Ivan, delavec v livarni sive litine, odšel v JLA; Vodušek Alojz, delavec v livarni valjev, odšel v JLA; Tovornik Stanislav, livar, zaposlen v livarni sive litine, odšel v JLA; Grajžl Alojz, delavec v jeklarni, odšel v JLA; Kamplet Janez, pomožni delavec v livarni valjev, odšel v JLA; Senica Ivan, delavec v livarni sive litine, je samovoljno zapustil delo; Skoberne Karl, pomožni delavec v livarni sive litine, je samovoljno zapustil delo; Kramperšek Matija, delavec v livarni sive litine, odšel v JLA; Zohar Karl, elektro tehnik v energetskega obratu, odšel v JLA; Vovk Vincenc, delavec v valjarni, je samovoljno zapustil delo; Selič Alojz, premikač na prometu, je samovoljno zapustil delo; Selič Janez, delavec v livarni sive litine, odšel po lastni želji; Vrhovšek Hinko, delavec v livarni sive litine, odšel sporazumno s podjetjem; Gračnar Adolf, delavec v livarni sive litine, odšel sporazumno s podjetjem; Uzman Franc, pentler v valjarni, odšel po lastni želji; Butinar Marija, kemijski tehnik v kemijskem laboratoriju, odšla v preizkusni dobi; Mikše Franc, premikač na prometu, odšel po lastni želji; Antlejš Rajmund, delavec v valjarni, odšel po lastni želji; Gradič Herman, delavec v šamotarni, odšel sporazumno s podjetjem.

Naraščaj v družini so dobili:

Senica Martin iz mehanične, Plavštajner Anton iz valjarne, Tovornik Drago iz UOS, Vodeb Martin iz valjarne; Zupanc Alojz iz šamotarne; Gračnar Ivan iz jeklarne, Skutelj Anton iz jeklarne; Hrvatič Jože iz valjarne; Bukovšek Mirko iz valjarne; Lah Jože iz obdelovalnice valjev in Gorjup Stanko iz mehanične delavnice.

Cestitamo!

Poročili so se:

Stepanič Erih iz konstrukcijskega biroja, Stefančič Vlado iz obdelovalnice valjev, Logar Zdravko iz jeklarne in Trupej Beta iz metalurškega laboratorija, Majoranc Ivan in Frece Fanika oba iz šamotarne.

Cestitamo!

Izostanki v februarju:

Zaradi boleznih je bilo izgubljenih 2.632 delovnih dni, zaradi rednega letnega dopusta 1.209, zaradi izredno plačanega dopusta 1.209, zaradi izrednega plačanega 49, zaradi neopravičenih izostankov 29 in ostalih izostankov 450 delovnih dni, torej skupno 4.512 delovnih dni.

NEZGODE

ELEKTROPLAVZ:

ZAPUSEK Ivan in VINKOVIC Anton. Pri polnjenju elektrodne mase na III. etazi elektroplavža sta se zastrupila s CO plinom. Do neizgode je prišlo zaradi okvare na aksialnem ventilatorju in zaradi nizkega zračnega pritiska, ki je vplival, da se je škodljiva atmosfera zadrževala na III. etazi.

JEKLARNA:

CESAR Franc je z žerjavom dvigoval kokile iz livne jame. Klešče s katerimi je žerjav dvigal kokile, so popustile in je kokila padla na rob jame, se prevrnila in udarila imenovanega po peti in prstih leve noge. Do neizgode ni prišlo, če bi to. Cesar zasledoval delo žerjava, tako pa je bil s hrbot obrnjen proti njemu.

PRIVSEK Mirko. V prekucnik je nakladal žlindro. Za nakladanje ni uporabljal lopate, temveč je nakladal roč-

no. Pri tem se je kos žlindre prelomil in mu padel na nart desne noge. Vzrok je neprevidnost.

VALJARNA:

PALIR Jože. Med odmorom je nesel malico na ravnalno klop, da bi si jo pogrel. Pri tem se je spotaknil na odvodnem nosilcu in se udaril na koleno desne noge. Do neizgode ne bi prišlo, če bi v valjarni uredili za segrevanje malice poseben prostor, kot imajo to v nekaterih obratih.

OPRESNIK Milan. Pri vtikanju valjarne palice na drugem ogrodju predproge, mu je vroča škaja padla v levo oko od gredice, ki so jo valjali na prvem ogrodju. Ker je podobnih neizgode v letošnjem letu več, bi bilo prav, če bi delavci nosili očala z zaščitno mrežo.

RUPERT Anton. Pri valjanju na predprogi je predstečaj vtaknil palico v napaden kaliber, kar je imelo za posledico, da je palica spremenila smer pri izhodu iz valjev in ga opekla po ahilovi kiti obeh nog. Vzrok neizgode je nepazljivost sodelavca.

LIVARNA SIVE LITINE: GRAČNER Miha. Pri potiskanju vozička na katerem je bila posoda s peskom je le-ta zdrsnila naprej in odrinila voziček nazaj proti njemu. Ker ni imel prostora, da bi se umaknil, mu je voziček poškodoval golen desne noge. Vzrok neizgode je zaradi uporabe neprimerne vozička za prevoz peska in natpanost delovišča.

ZABERL Henrik. Pri dviganju jedrovnika za cevi Ø 200 na stroj za izdelavo jeder za cevi ni upošteval navodil za dviganje. Uporabil je kavelj, namesto verige. Pri tem je jedrovnik zdrsnil s kavlja in mu padel na nart leve noge. Vzrok neizgode je kršenje varnostnih navodil pri delu.

GAJSEK Anton se je v mesecu marcu že dvakrat poškodoval pri svojem delu in iskal pomoč v obratni ambulanti. Trečji pa je bila neizgoda težje narave in je moral k zdravniku. Poškodoval si je palec leve roke, ko je pri odbijanju ulivka se le-ta obrnil in ga stisnil. Neprevidnost pri delu je vzrok neizgode.

PAJK Vinko. Iz lovilca katrana je nenaden pritisk generatorskega plina izrinil vodo tako, da je plin prosto izhajal iz lovilca. Ker je delal v neposredni bližini izvora plina, se je zastrupil. Neizgoda je delno vzrok tudi osebne neizgode, ker je imenovani videl da izhaja plin in ni nikogar opozoril na okvaro, ki je nastala pri lovilcu katrana.

SAMOTNA:

JOŠT Ivan. Iz skladovalnice je odvezal opeko in jo podajal sodelavcu. Zaradi naglice in nesmotnega odvzema opeke iz skladovalnice, mu je padla opeka na hrbet leve roke. Vzrok neizgode — osebna neprevidnost.

OBDELOVALNICA VALJEV:

ROMIH Leopold. Pri odpremi bata v skladišče valjev je tega zapenjal z verigo na žerjav. Ko je bat zapel z verigo, je veriga zdrsnila z bata, ker je bil še sveže popleskan in mu je bat padel na nart desne noge. Vzrok neizgode je nepravilno zapenjanje bata.

MEHANIČNA DELAVNICA:

SKORJANC Franc. Pri centriranju komada na stružnici je moral stroj zavrteti in s črtalnikom kontrolirati izvrtino. Pri tem se je naglil čez suport, z leve roko pa se je prijel za sani tako, da mu je ročica obdelovanca stisnila mezinca in prstane leve roke. Vzrok neizgode je osebna neprevidnost pri obdelovanju.

ENERGETSKI OBRAT:

PETRE Franc. Delal je na stroju za izvijanje pločevine. Pri tem je iz stroja izpadel zgornji valj na spodnja dva in mu stisnil prste leve roke. Vzrok neizgode je okvara na stroju.

PROMET:

UZMAH Franc je varil mazalno cev na mazalici lokomotive. Ko je z delom končal je snel očala, pri tem pa naglil cev iz katere je še priteklo zaostalo olje na žareči del cevi, zavrelo in mu brizgnilo v oči. Pri delu z mastnimi in zaoljenimi cemi je potrebno pred varjenjem predmete detajlno očistiti. Če bi imenovani to storil, bi do neizgode ne prišlo.

EKSPEDIT:

PUSNIK Martin. Pri utovoru vzmetnega jekla z žerjavom na vagon je odpenjal verigo. Pri tem je ena vez spdrsnila in ga udarila na koleno leve noge. Vzrok neizgode je premajhna izkušnost pri delu z žerjavom.

POVALEJ IVAN. Pri dvigu bremena, ki ga je nosil na vagon, mu je spodrsnilo in je padel ter si pri tem zvil desno nogo. Vzrok neizgode je težko fizično delo pri nakladanju na vagon.

OBVESTILO

Članom kolektiva sporočamo vest, da je v nedeljo, dne 29. marca t. l. za vedno zatisnil oči Jože SRIBAR.

Bil je dolgo vrsto let zaposlen v jeklarni. Kot priden in vesten delavec je bil med člani kolektiva priljubljen.

Zadnji dve leti pred smrtjo je bil invalidsko upokojen.

Na njegovi zadnji poti smo ga spremljali 31. marca na pokopališče na Teharjih.

Ohranili ga bomo v trajnem in lepem spominu, njegovim svojcem pa iskreno sožalje.

Arh Jože, ki se nahaja na odsluženju vojaškega roka v JLA, se zahvaljuje za čestitke ob Novem letu 1964 in za darilo Sindikalni podružnici podjetja in kolektivu elektrodelaivnice ter želi mnogo uspehov v novem letu.

Planinšek Tone, ki služi rok v JLA v Makedoniji pošilja lepe pozdrave; sodeloval je pri reševanju ljudi ob priliki skopske tragedije v sklopu vojaških enot, ki so takoj prihitele na pomoč nesrečnim ljudem. V ponos si šteje, da je sodeloval pri plemeniti akciji.

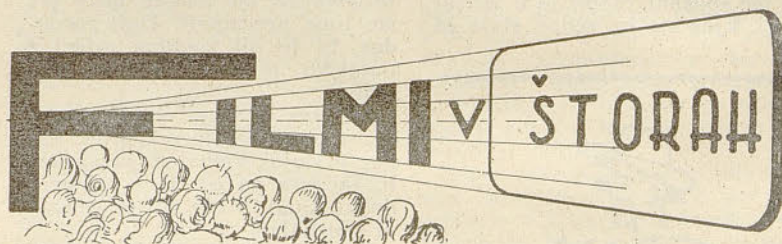
ZAHVALA

Društvo upokojencev Štore—Teharje se Upravnemu odboru Sindikalne podružnice železarne Štore najpristrčneje zahvaljuje za razumevanje in izdatno tovariško pomoč. Poskrbeli bomo, da

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega moža Karla, se v svojem imenu in v imenu otrok toplo zahvaljujem za sožalne besede vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Posebna hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, godbi železarne Štore in vsem govornikom.

Flis Justina

2. — 3. 5. 1964 »ALAMO II« — ameriški barvni film; kavbojski film z zgodovinskim ozadnjem.

V glavnih vlogah nastopajo: John Wayne, Richard Widmark, Laurence Harvey.

8. 5. 1964 »SREČNO KEKEC« — slovenski mladinski film.

V glavnih vlogah nastopajo: Velimir Djurin, Blanka Florjanc, Martin Mele, Ruša Bojc, Bert Sotlar, Marija Goršič, Stane Sever.

9. — 10. 5. 1964 »LJUDJE NA MOSTU« — ruski barvni film; ljubezenska drama.

V glavnih vlogah nastopajo: Vasilij Merkurjev, Natalija Medvedova, Aleksandra Zavialova, Oleg Tabakov, Ljudmila Kasianova.

Nашa knjižnica je sicer dokaj časa v zaostanku z objavljanjem naslovne rubrike, zato nadaljujemo z objavo prejete strokovne literature in bomo tudi v bodoče s temi objavami ažurni.

V tekočem letu smo naročili na sledeče strokovne časopise:

ARCHIV FÜR DAS EISENHÜTTENWESEN, Nemčija.

AUTOMATIKA, strokovno glasilo za automatiko, Jugoslavija.

BILTEN DOKUMENTACIJ, Jugoslavija.

DELO IN VARNOST, Jugoslavija.

EKSPRESS INFORMACIJE, SSR.

ELEKTROTEHNIŠKI VESTNIK, Jugoslavija.

FIZIKA METALLOV I METALLOVEDENJE, SSR.

FOUNDRY, USA.

FOUNDRY TRADE JOURNAL, Anglija.

GIESSEREIERFAHRUNGSUSTAUSCH, Nemčija.

GIESSEREIPRAXIS, Nemčija.

GIESSEREITECHNIK, Nemčija.

HUTNICKE LISTY, Češka.

IZBOR, list za pitanja organizacije i produktivnosti rada, Jugoslavija.

INFORMACIJE, organ poslovnog udruženja, Ekonom. tehn. biro.

IZVESTIJA, SSR.

JUGOSLOVANSKO PRONALAZASTVO, Jugoslavija.

KEMIJA V INDUSTRIJI, Jugoslavija.

KURNALI, LABORATORNOE DELO, SSR.

LITEVNOE PROIZVODSTVO, SSR.

LIVARSKI VESTNIK, Jugoslavija.

MASINOSTROJITEL, SSR.

ZEITSCHRIFT FÜR MESSEN — STEUERN und REGELN, Nemčija.

METALLOVEDENJE I TERMICESKAJA OBRABOTKA METALLOV, SSR.

NASI RAZGLEDI, Jugoslavija.

NEUE HÜTTE, Nemčija.

NOVA PROIZVODNJA, Jugoslavija.

NOVIE KNIGI, SSR.

OGNJEUPORI, SSR.

16. — 17. 5. 1964 »DOM NA GRICU« — ameriški barvni CS film; drama — izredna dolžina.

V glavnih vlogah nastopajo: Robert Mitchum, Eleonor Parker, George Peppard, George Hamilton, Everett Sloane.

23. — 24. 5. 1964 »TI LOVIŠ« — slovenski mladinski film.

30. — 31. 5. 1964 »BEG V VERIGA« — ameriški film; drama.

V glavnih vlogah nastopajo: Tony Curtis, Sidney Poitier.

V nedeljski matineji za šolsko mladino bodo predvajani naslednji filmi: Alamo II. del, Ti loviš in Beg v verigah.

Delavske športne igre

Komisija za rekreacijo naše sindikalne podružnice je sprejela od Občinskega sindikalnega sveta vse potrebno za pripravo in organizacijo delavskih športnih iger celjske občine v počastitev 1. maja — praznika dela.

Vse tekmovalje, razen šaha, se bo odvijalo na naših športnih objektih na Lipi od 20. do 25. aprila 1964.

Tekmovali bodo v sledečih panogah:

Moški:

— streljanje,

- namizni tenis,
- odbojka,
- kegljanje,
- mali rokomet,
- mali nogomet,
- šah.

Ženske:

- streljanje,
- namizni tenis,
- odbojka.

Tekmovalja se bo udeležilo 22 sindikalnih podružnic celjske občine. Naša podružnica nastopa v vseh panogah.